

KOKO OSAAMINEN!

Intrum Justitia on markkina-johtaja Suomessa ja Euroopan suurin perintäalan ammattilainen. Suomessa Intrumilla on yli 6.500 asiakasta ja toimipisteet 6 kaupungissa.

- Laskutus- ja reskontrapalvelut
- Muistutuspalvelu
- Kotimaiset ja ulkomaiset luottotiedot
- Kotimaan perintä
- Lakiasiaainpalvelut
- Saatavakantojen osto
- Alv:n takaisinhakupalvelu
- Kansainvälinen perintä
- Jälkiperintä

TOIMINTAA JO VUODESTA 1910.

intrum **justitia**

Pasilanraito 5, PL 47, 00241 Helsinki, p. 09-229 111, f. 09-2291 1911,
Jyväskylä: p. 014-410 0333, Kuopio: p. 017-287 0033, Oulu: p. 08-881 1299, Tampere: p. 03-315 111, Turku: p. 02-233 0546

Internet: <http://www.intrum.com> E-mail: info@fi.intrum.com

SISÄLLYSLUETTELO

Pääkirjoitus	3
Jäsenhakemuslomake	4
Hallituksen palsta	6
Mediatiedot	8
Syksyn laivaseminaari	8
Mitä perintälakiesitykselle kuuluu? ...	10
Voiko töissä olla kivaa?	12
Oikeudenkäyntikulutoimikunnan osa-	
mietintö	14
Tilinpäätös tutuksi	16
Uhkakuvat varjostavat	
Asiakastiedon toimintatapaa	17
FECMA (Engl.) keskiaukeama	
Uudet jäsenet	19
Tunnelma katossa Luottomiesten kevät-	
iltamissa	20
Nimityksiä	22
Toimintakertomus vuodelta -97	23
EMU Sopimus taloudesta	
ja rahasta	26
Liikeinformaation merkitys	
idänkauppiaalle	32
Horoskooppi	34
Spinnaten kohti kevättä	35
Verkostomarkkinointi	36
Kevätretki/Kokouskutsu	38

Luottolinkki

Luottomiehet - Kreditmännens ry:n jäsenlehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa

PÄÄTOIMITTAJA

Margit Ansamaa Puh. 03-682 2642
Fax. 03-682 2642

TOIMITUSNEUVOSTO

Helena Lajunen	Eija Majuri
Puh. 09-527 2361	09-502 941
Kai Palmén	Ari Rajala
Puh. 010 520 3555	Puh. 09-685 0310
Mikko Kallankari	Jorma Tähtinen
Puh. 09-148861	Puh. 09-669 848
Jukka Marttila	
Puh. 02046 21212	

ULKOASU

Jorma Tähtinen Fax. 09-669 848

TOIMITUKSEN OSOITE

Luottomiehet ry
PL 891, 00101 Helsinki

TILAAJAPALVELU

Luottomiehet ry
Tiltoimisto Treasso Oy
Sinikalliontie 1, 02630 Espoo
Puh. 09- 420 8010 Fax 09- 420 8030

PANKKIYHTEYDET

Luottomiehet ry Merita Pankki
Hki-Rautatienkatu, 208918-73866

PAINOPAikka

Suomen Painotuote Oy, Helsinki

Kirjoittajien lehdessä esittämät mielipiteet ovat heidän omaan eivätkä siten välttämättä edusta yhdistyksen kantaa.

Pääkirjoitus

Laatu- ajattelu

Viime aikoina on kiinnitetty huomiota erilaisiin laatu-järjestelmiin kaikilla toimialoilla. Minun ajatukseni on vallannut luottohallinnon laatu.

Luotonohjauksen menetelmiä ja sen toimintavälineitä on viime vuosina kehitetty ja muutettu tarpeen mukaan kiitettävästi. Toiminnan perussuuntaviivoja on täsmennetty ja sidottu jopa kirjallisiin ohjeistuksiin ja käytännön työssä sekä suunnittelussa ovat vallitsevina ne perusteet joiden pohjalta ko. ohjeistukset on tehty.

Mutta onko luottohallinnon **laatua** olemassa, ja miten se on mitattavissa? Entä mitkä ovat laadun perusteet?

Mielestäni koko luottohallinnon kehittämisen pohjana ja siten myös laadun mittarina tulisi olla yrityksen tilausten käsittelyn, toimituksen, laskutuksen ja kirjanpidon yms. yhteensovittaminen entistä perusteellisemmin luotonohjauksen kanssa. Jokaista näistä osaluista tulisi kehittää ensin yksilötasolla ja lopullisesti koko yritystasolla. Tällöin yritystoiminnan tarkka analysointi antaisi luotettavan pohjan laatutyöskentelylle. Lopputuloksena olisi laatukäsikirja jota yrityksen johto ja henkilökunta sitoutuisivat noudattamaan.

Mielestäni ei riitä että jokainen osasto niin luotto - kuin henkilöstöosastollakin laativat oman toimintapolitiikkansa jota sokeasti noudattaen unohtavat mahdollisesti kokonaislaadun tavoitteen niin asiakkaiden kuin yrityksen itsensäkin haitaksi. Siksi toivoisin lukijoiden pohtivan oman yrityksensä ja työympäristönsä laatua, miettivän parannus/muutosehdotuksia ja kertovan niistä myös muille vaikkapa artikkelin muodossa Luottolinkki-lehdessä 3/98!!

Jäänkin odottamaan lukuisia yhteydenottoja

Margit Ansamaa
päätoimittaja

HALLITUKSEN PALSTA

Luottomiehet - Kreditmänner ry:n uusi hallitus on toiminut nyt kolme kuukautta. Hallitustyöskentely on ollut kaikkien jäsenten osalta kiitettävän aktiivista.

Edellisvuoden viimeisessä hallituksen kokouksessa 10.12.1997 päätettiin, että yhdistyksemme ylimääräisiä jäsenkokouksia pidetään vain tarpeen vaatiessa. Tämän vuoksi ensimmäinen yleiskokous tullaan pitämään sääntöjen mukaisesti toukokuussa, perinteen kevätretken yhteydessä. Toinen yleiskokous pidetään marraskuussa. Ylimääräisiä jäsenkokouksia tullaan siis tulevaisuudessa järjestämään sääntöjemme 11 §:n mukaisesti eli silloin kun hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai vähintään yksi kymmenesosa (1/10) jäsenmäärästä pyytää kirjallisesti hallitukselta jäsenkokouksen pitämistä erityistä ilmoitettua asiaa varten. Ylimääräisten jäsenkokousten sijaan panostetaan enemmän koulutus- tapahtumiin ja nostetaan niiden tasoa entisestään.

Meidän luottomiesten toimintaympäristö on jatkuvien uudistusten ja muutosten areena. Ajankohtaisin aihe tätä kirjoitettaessa lienee Euroopan Rahaliitto (EMU). Monissa yrityksissä valmistautuminen EMU:uun liittymi-

seen ja yhteisen eurooppalaisen valuutan euron käyttöönottamiseen on jo aloitettu, vaikka Suomen lopullinen päätös EMU:n liittymisestä tehdäänkin vasta lähiaikoina.

Toinen merkittävä, lähinnä kansallinen uudistus, joka koskettaa monia luottomiehiä on Ulosotto 2000 - uudistus. Oikeusministeriö on pyytänyt yhdistykseltämme lausuntoa asiaa koskevasta mietinnöstä. Lakitoimikunta puheenjohtajansa **Timo Mäen** johdolla on tutustunut mietintöön ja tulee valmistelemaan hallitukselle esityksen Luottomiehet-Kreditmänner ry:n kannanotoksi.

Hallitus kokee tärkeäksi kaikkien yhdistyksemme jäsenten mielipiteet yhdistyksemme toiminnasta ja toiveet toimintamme kehittämiseksi. Tämän vuoksi hallitus on päättänyt tehdä jäsenkyselyn tämän kevään kuluessa. Hallituksen toiveena on, että mahdollisimman moni jäsen vastaa kyselyyn.

Hallitus toivottaa kaikille yhdistyksen jäsenille aurinkoista ja aktiivista kevättä 1998.

Marja-Leena Virtanen
hallituksen puheenjohtaja

Mitä perintälakiesitykselle kuuluu?

Hallitus antoi 25.10.1996 eduskunnalle esityksen laiksi saatavien perinnästä ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Esitys siirrettiin lakivaliokunnan valmisteltavaksi 30.10.1996. Asiantuntijoiden kuuleminen alkoi 13.3.1997 ja kesti joitakin päiviä. Sen jälkeen hanke ei ole edennyt näkyvästi, mutta kulissien takana on tapahtunut sitäkin enemmän.

Varatoimitusjohtaja **Timo Mäki**,
Perimistoimisto Contant Oy

Yksi keskeinen kiistakysymys on **lakiesityksen 9 §:ssä, jonka mukaan eräitä suoraan ulosottokelpoisia julkisoikeudellisia saatavia ei saisi antaa ulkopuolisten perittäväksi**. Ehdotus perustuu vuoden 1994 ajan toimineen Perintälakityöryhmän mietintöön, jossa ei ole eroteltu tavallisia ja ilman tuomiota ulosottokelpoisia saatavia eikä myös ehdoteta rajoituksia asiamiehen käyttämiselle. Mietinnöstä pyydytyissä lausunnoissa eräät ulosoton virkamiehiä edustavat järjestöt vastustivat perintälakia yleensä ja erityisen kiivaasti asiamiesperintää ns. veronulosottoasioissa, joita ulosottoon saapuu vuosittain yli 2 miljoonaa kappaletta. Valmistelu jatkui virkamiestyönä oikeusministeriössä vuoden 1995 syyskauden ja verkkaisesti vuoden 1996 kevään ja kesän. Elokuussa 1996 tehdyissä luonnoksissa kieltopykälää ei vielä ollut.

Apulaisoikeuskansleri **Jukka Pasanen** otti marraskuussa 1996 kantaa Rata-

hallintokeskuksen tarkastusmaksujen asiamiesperintään. Kilpailuvirasto asettui keväällä 1997 jyrkästi vastustamaan asiamieskieltoa. Kuntaliitto ja useat julkishallinnon laitokset asettuivat myös sille kannalle, että velkojalle pitäisi jättää mahdollisuus valita, käyttääkö hän perinnässä asiamiestä vai lähettääkö saatavan suoraan ulosottoon. Eräiden muiden asioiden valmistelutöiden yhteydessä julkisten maksujen perintää on pohdittu eri puolilta ja varsin monipuolisesti. Ulosotto 2000-toimikunnan mittavaan perusselvitykseen sisältyy mm professori **Kaarlo Tuorilta** elokuussa 1997 hankittu asiantuntijalausunto.

Samanaikaisesti edellä kerrottujen pohdintojen ja julkisuudessa väliin värikkäinäkin esiintyneiden kannanottojen kanssa ovat kunnat ja kunnalliset- ja valtion laitokset yhä enemmän ryhtyneet ulosoton asemasta käyttämään perintäyhtiöitä myös suoraan ulosottokelpoisten saataviensa hoitamisessa. Ke-

hitystä perustellaan paremalla perintätuloksella, pienemmillä kustannuksilla myös velallisen näkökulmasta, nopeudella, yhteydenpidon vaivattomuudella ja hyvällä raportoinnilla, toisin sanoen paremmalla palvelulla. Perimistoimistojen Liiton jäsenyritykset vastaanottivat jo vuonna 1996 yli miljoona toimeksiantoa ja viime vuonna luvut kasvoivat.

24.2.1998 ovat oikeusministeriön edustajat ilmoittaneet eduskunnan valiokunnassa, että kyseinen 9 § voitaisiin kirjoittaa seuraavasti:

"Julkisyhteisö voi antaa saatavan yksityisen toimeksisaajan perittäväksi vain, jos julkisyhteisö on varmistautunut siitä, että toimeksisaaja on ammattitaitoinen, luotettava ja vakavarainen sekä että sen toiminnassa otetaan asianmukaisesti huomioon velallisen oikeusturva.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua **saatavaa perittäessä on velalliselle aina toimitettava 5 §:n mukainen maksuvaatimus.**" Uusi formulointi koskisi siis kaikenlaisia julkisyhteisön saatavia, ei

pelkästään suoraan ulosotto- kelpoisia. Myös velkojan itsensä tulisi lähettää määräsi- sältöinen maksukehotus näi- tä saatavia periessään niin kuluttajalle kuin yritykselle- kin.

Kyseisen 5 §:n 1 momentin 6) kohta muuttuisi niin, että kun maksukehotuksessa vaa- ditaan ilman tuomiota ulos- ottokelpoista saatavaa, tulee siinä ilmoittaa velalliselle sel- laisen saatavan **perinnässä käytettävissä olevat oikeus- keinot** sekä mahdollisuus **hakea maksunlykkäystä**. Edelleen esitetään samaan momenttiin kokonaan uutta 7) kohtaa: Jos perittävänä on julkisyhteisön saatava, mak- suvaatimuksessa on ilmoitet- tava **myös sen julkisyhteisön perintää hoitavan yksikön tai henkilön yhteystiedot**, jolle velallinen voi tehdä saa- tavaa ja perintää koskevat huomautuksensa.

Eduskunnan lakivaliokun- ta on puolestaan 24.2.1998 kirjoittanut oikeusministe- riölle, että puheena olevaa **esi-**

tystä (HE199/1996 vp) on täydennettävä säännöksillä ammattimaisen saatavien perinnän luvanvaraisuus- desta ja samassa yhteydessä on selvitettävä myös mahdol- lisen **vakuusmenettelyn** tarpeellisuus.

Oikeusministeriö oli jo 5.2.1998 esittänyt kauppa- ja teollisuusministeriölle työryh- män asettamista tekemään eduskunnan nyt toivomaa pe- russelvitystä.

Kauppa- ja teollisuusmi- nisteriö onkin 5.3.1998 aset- tanut työryhmän, jonka teh- tävänä on valmistella hallituk- sen esityksen muotoon laadit- tu **ehdotus saatavien am- mattimaista perintää koske- vaksi elinkeino-oikeudel- liseksi sääntelyksi**. Puheen- johtajaksi on määrätty kau- pallinen neuvos **Ilkka Cantell** ja jäseniksi kauppa- ja teolli- suusministeriön ja oikeusmi- nisteriön virkamiehiä.

Työryhmän tulee erityisesti selvittää kysymykset, jotka liittyvät perintätoiminnan mahdolliseen säätämiseen lu-

vanvaraiseksi tai ilmoituk- senvaraiseksi elinkeinoksi, kuten luvanvaraisuus- tai il- moituksenvaraisuus vaati- muksen ulottuvuus, lupa- tai rekisteröintiviranomainen, lu- van myöntämisen tai rekiste- röinnin edellytykset, luvan pe- ruuttaminen tai rekisteristä poistaminen sekä elinkeino- valvonta ja hallinnolliset tai muut seuraamukset. Lisäksi työryhmän tulee selvittää toiminnanharjoittajalta mah- dollisesti vaadittavan vakuu- den tai vastuuvakuutuksen tarve ja tarvittaessa muut va- kuuteen liittyvät seikat, kuten vakuuden antajaa ja sisältöä koskevat vaatimukset sekä vakuuden hallinnointi ja käyt- täminen.

Kun työryhmän tulee saa- da työnsä valmiiksi **30.6. 1998** mennessä, voi perintä- lain käsittely eduskunnassa jatkua vasta syyskuussa kesä- loman jälkeen. Vaikuttaa kui- tenkin siltä, että nyt istuva eduskunta ennättää perintä- laista päättää ennen seuraa- via vaaleja.

Haluamme kehittää yhdistyksemme toimintaa jäsenistön haluamaan suuntaan. Siksi olemme päättäneet kartoittaa jäsenistön toiveet mielipidekyselyn avulla. Kyselylomakkeet postitetaan huhti-toukokuun aikana ja kyselyn tuloksista kerrotaan syksyllä Luottolinkissä. Toivomme jokaisen jäsenen vaikuttavan aktiivisesti yhdistyksemme toiminnan kehittämiseen ja palauttavan kyselykaavakkeen.

Kevätterveisin HALLITUS

Seija Myyry

Voiko töissä olla kivaa?

Eräs tuttavani kertoi lomalta paluustaan viime kesänä. Työpäivän jälkeen kotiin tullessaan hän tapasi pihalla muutamia naapureitaan pihatöissä. Eräs heistä kysyi tuskaisella äänellä: "Oliks sullakin eka työpäivä loman jälkeen, eiks oo kauheeta?" Muut naapurit nyökkäilivät myötätuntoisesti. Tuttavani vastasi iloisesti, että työhön paluu oli hänen mielestään itse asiassa mukavaa, hänellä kun on töissä niin kivaa. Naapurit vilkaisivat toisiaan, heidän ilmeistään näkyi ajatus "hullu, hullu". Sanaakaan sanomatta he käänsivät selkensä, jatkoivat hommiaan ja sulkiivat tämän epämiellyttävän ilmiön ulkopuolelleen.

**Mies se tulee
räkänokastakin,
vaan ei turhan
naurajasta...**

Onko työssä viihtyminen todella niin harvinaista, että se

leimaa ihmisen omituiseksi ja jopa herättää kateutta? Vai onko kysymys luterilaisesta taustastamme, jonka mukaan "otsasi hiessä pitää Sinun leipäsi hankkiman"? Lukuisat ovat yllä mainitun lisäksi myös ne suomalaiset sananlaskut, joissa hauskanpidosta varoitellaan. Niin uskomattomalta kuin se tuntuukin, on vieläkin olemassa organisaatioita, joissa nauraminen ja työtoverien välinen iloinen juttelu työn ohessa tulkitaan laiskuudeksi ja ajan tuhlaukseksi. Erilaisia tiedotteita pannaan jakeluun tällaisen epäsuotavan toiminnan estämiseksi tai työntekijöitä suoraan nuhdellaan. Kuitenkin useissa tutkimuksissa on todettu, että hyvä olo ja tehokuus kulkevat käsi kädessä. Siis se, että työssä viihtyy ja välillä suorastaan naurattaa, vaikuttaa todennäköisesti positiivisesti yrityksen tulokseen.

Palataksemme yllä mainittujen naapurien reaktioon, voi se johtua esimerkiksi seuraavista syistä:

- tuttavani vastaus ei sovi kommunikointi- ja käytäytymiskoodeihimme, oikea vastaus olisi ollut "tietenkin töihin paluu loman jälkeen on inhottavaa", koska perusoletus on, että töissä on ikävää
- tuttavani ajateltiin diivaillevan ja esittävän "menestyn ja kaikki on hyvin" -roolia eli hänen oletettiin valehtelevan
- pahin vaihtoehto - hän todella viihtyy työssään, mitä ei kestä Erkkikään, koska emmehän mekään viihdy
- tuttavani on aivopesty positiivisen ajattelun kurssilla
- tuttavani on todella "hullu" - en vain ole huomannut sitä...

Asenne vaikuttaa onnistumiseen

Pahimmaksi vaihtoehdon C tekee se, että syvällä sisimmässämme saattaa kummittella ajatus, että voisin ehkä sittenkin itse vaikuttaa omaan asenteeseeni ja siten myös työssä viihtymiseeni. Tieysti minun työpaikallani on paikakunnan paukapäisin pomo ja avuttomimmat alaiset, enkä minä sille mitään voi... Vai voisinko sittenkin? Entä jos lopettaisin ongelmien vatvomisen, arvostelun ja syyllisten etsimisen? Entä jos ongelmien sijaan pohtisinkin ratkaisuja? On myös tunnustettava se tosiasia, että emme voi muuttaa työtovereitamme - ainoa, johon voimme vaikuttaa olemme me itse ja omat asenteemme. Oletko koskaan kuullut itsesi ääneen tai äänettömästi huokaavan työpäikkäsi "ei tästä kuitenkaan mitään tule". Minkälaiset arvot onnistumisen mahdollisuuksien tässä tapauksessa olevan? Jos sen sijaan ajattele "minä ainakin yritän parhaani ja haluan onnistua" ja myös toimit sen mukaisesti, voit olla itseesi tyytyväinen ja projektin onnistuminenkin on paljon todennäköisempää.

Minun vastuuni?

Meillä on vastuu paitsi omasta onnistumisestamme myös työtoveriemme onnistumisesta. Myönteinen huomioiminen lataa energiaa suuret määrät sekä saajalle että antajalle. Palaute merkitsee, että olemme kiinnostuneita toisen tekemisistä ja se rohkaisee suorittamaan enemmän. Sosiaalinen tuki työtovereilta ja työtovereille, on merkittävä voimavaratekijä työyhteisössä. Palautteen puute taas on suurin työmotivaation tappaja.

Usein palautetta on opittu "vaatimaan" vain esimiehiltä. Kuitenkin meistä jokainen voi olla hyvän ilmapiirin ja motivaation luoja työyhteisössä. Milloin muuten viimeksi annoit positiivista palautetta esimiehellesi?

Esimiehillä on kuitenkin tärkeä rooli suunnannäyttäjinä työyhteisössä. Omalla käyttäytymisellään he osoittavat, minkälaiseen yrityskulttuuriin pyritään. Usein esimiehen käyttäytyminen saa lisäksi aikaan ketjureaktion. Alaiset saavat paitsi mallin, myös voimaa antaa palautetta edelleen omille alaisilleen ja työtovereilleen.

Toinen esimiehen tärkeä tehtävä on puuttuminen ongelmiin työyhteisössä. Joskus yksikin väärinymmärretty marttyyri tai hyökkäävä kutyryrä saattaa pilata koko työyhteisön ilmapiirin. Esimiehen tulee tarttua asiaan, vaikka helpompaa olisikin todeta "ei-hän tässä mitään, mehän olemme kaikki niin erilaisia...". Jättämällä asian sikseen esimies kuitenkin antaa yleisen luvan epäasialliseen käyttäytymiseen.

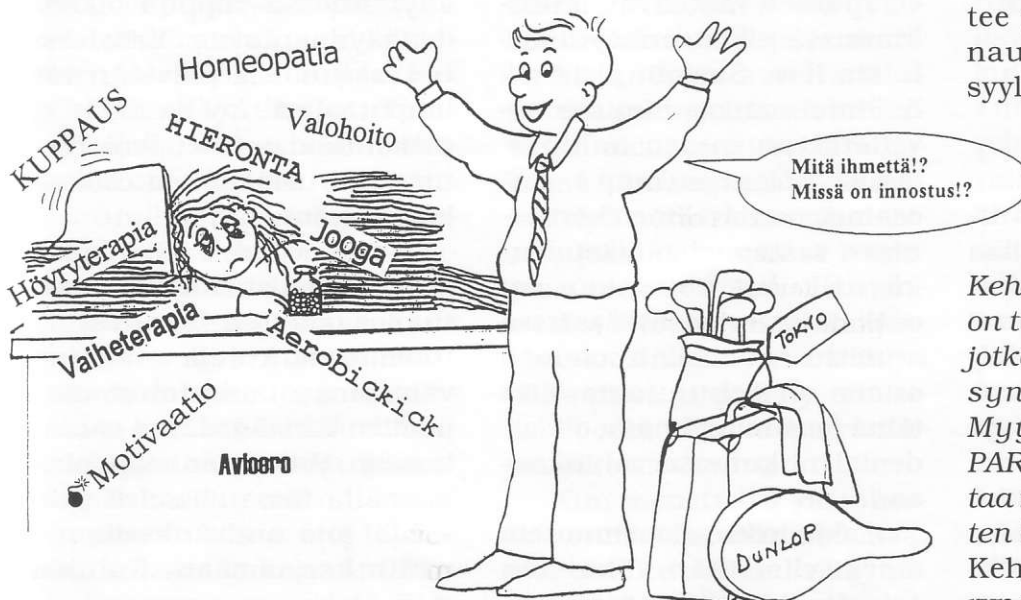
Pistäpä sormesi vesilasiin...

Henkisesti vireä ihminen on säilyttänyt kykynsä innostua, kiinnostua ja olla utelias. Työstä uupunut ei jaksa innostua juuri mistään, puhumattakaan, että hän jaksaisi olla innovatiivinen kehittäjä. Kaikki työhönsä kyllästyneet tai uupuneet eivät kuitenkaan ryntää välittömästi sairaalomalle tai vaihda työpaikkaa. Joillakin työuupumus näkyy äärimmäisenä kyynisyytenä. Osa hakee helpotusta erilaisista pikahoitokeinoista. Kokeillaan joogaa, yrttejä, hormoneja, rentoutumista, kuntoilua, ihon sähköistä stimuloitua jne. Luettelossa on toki aivan varteenotettaviakin hoitokeinoja, mutta lienee epätodennäköistä, että jokin niistä sellaisenaan tekisi hyvinvoinniksi. Tarttuminen myös elämän ja työtilanteen korjaamiseen tuottaa hoitomuotojen ohella varmasti paremman tuloksen. Paitsi todellisesta liiallisesta työtaakasta, väsyminen saattaa johtua myös siitä, että vaatii itseltään liikaa. Haluaa olla mukana kaikessa, uskoo vain itseensä, ei luota kehenkään eikä uskalla delegoida mitään.

Uskoo kelpaavansa vain vahvana ja suorastaan haalii työtaakkoja itselleen. Joskus asiaan liittyy myös pätemisen tarpeita. Haetaan arvostusta kertomalla, kuinka joutuu viettämään töissä kaikki illat ja viikonloputkin. Kun alkaa tuntea itseä näin korvaamattomaksi, kannatta palauttaa mieleen vanha kansanviisaus ja kysyä itseltään: Miten käy, kun laitan sormen vesilasiin? Kukaan meistä ei ole niin tärkeä, että veteen jäisi kuoppa, kun nostaa sormensa pois...

Anna itsellesi lupa

Jotta jaksaisi säilyttää vireytensä ja myönteisyytensä, on itsestä pidettävä hyvää huolta. Itseään on pidettävä arvokkaana, ainutkertainena ja riittävän hyvänä. Itsestä välittämisen seurauksena ei saa olla itsekkyyys, mutta tiettyssä pisteessä on kyettävä huomioimaan oma jaksaminen ja itselle tärkeiden asioiden - terveyden, perheen, ystävien, harrastusten jne. - merkitys. On myös hyvä antaa itselleen lupa hemmotteluun. Lähde metsään retkelle, osta se kallis silkipusero, jota olet aina halunnut tai mene baarikierrokselle perjantai-iltana - tee jotain, mistä juuri Sinä nautit. Mutta tee se ilman syyllisyyttä.

Kehityopsykologi **Seija Myyry** on tuttu jo niille luottomiehille, jotka osallistuivat viime syksyn luottoristeilylle. Seija Myyry työskentelee STOA PARTNERS OY:ssä, joka hoitaa mitä erilaisimpia pk-yritysten henkilöstöasioita. Kehityopsykologi Seija Myyrin haastattelusta toimittanut **Satu Henttonen**.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eräitä oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevia säännöksiä oikeudenkäymiskaaren 21 luvussa, joka uudistettiin kokonaisuudessaan samanaikaisesti riita-asioiden oikeudenkäyntineettelyn kanssa 1.12.1993.

Voimassa oleva periaate, jonka mukaan voittanut asianosainen saa täyden korvauksen oikeudenkäyntikuluis- taan, säilyisi ennallaan. Säännöksiä täsmennettäisiin kuitenkin siten, että selvemmin ilmaistaisiin hävinneen osapuolen olevan velvollinen korvaamaan kaikki vastapuolen tarpeellisista toimenpiteistä aiheutuneet kohtuulliset kulut.

Täyden kulukorvauksen määräämisestä olisi kaksi poikkeusta. Tuomioistuimien voisi alentaa täyttä kulukorvausvelvollisuutta silloin, jos asia on ollut oikeudellisesti ja myös kokonaisuutena arvioiden niin epäselvä, että oikeudenkäyntiin on ollut perusteltu aihe. Kuluvaatimusta voitaisiin myös alentaa, jos kulujen tuomitseminen täysimääräisenä olisi ilmeisen kohtuuton. Näille alentamisille on asetettu tiukat edellytykset, ja säännökset soveltuisivat harvoin poikkeustilanteisiin.

Kulusääntelyn merkitys

Suomen hallitusmuotoon li-
sättiin 1995 säännös yksilön
oikeudesta omasta aloitteesta
saada häntä koskeva asia lain
mukaan toimivaltaisen viranomaisen ratkaistavaksi ja hänen oikeuksiaan ja
velvollisuuksiaan koskeva päätös
tuomioistuimen tai muun riippumattoman lain-
käyttöelimen käsiteltäväksi. Siksi riita-
että rikosasioita koskeva säännös vastaa kan-

Oikeudenkäynti- kulutoimikunnan osamietintö jätetty oikeusministerille 17.3.1998

salaisioikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevaa kansainvälistä yleissopimusta vuodelta 1976 ja Euroopan neuvoston ihmisoikeussopimusta vuodelta 1990.

Jos oikeudenkäynnistä aiheutuvat kustannukset ja niihin liittyvät riskit ovat liian suuret, ei oikeudenkäyntiin ehkä uskalleta ryhtyä eikä tällöin myöskään aineellinen oikeus voi toteutua. Aineellisen oikeuden toteutuminen on todennäköisempää, jos kansalaisilla on todellinen mahdollisuus oikeudenkäyntiin.

Joissakin asiaryhmissä käytetään tuomioistuimen ulkopuolisia riidan ratkaisumalleja. Kuluttajavalitus- ja vakuutuslautakunta tarjoavat halvan ja yksinkertaisen riitojen käsittelytavan vaihtoehtona tuomioistuin-
käsittelylle. Osapuolet vastaavat lautakunnissa oikeudenkäyntikulusta itse. Samoin yleisissä hallintotuomioistuimissa sovellettavan uuden hallintolainkäyttölain mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan vastapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Taloudellisesti tai muutoin merkitykseltään vähäisten asioiden käsittelyä tuomioistuimessa tulisi välttää. Tar-

peettomia oikeudenkäyntejä ei kuitenkaan tulisi estää ankaralla kuluvastuulla. Osapuolten tulisi yrittää aina sopia riitansa. Sovinnon tulisi kuitenkin olla aineellisen oikeuden mukainen eikä ketään saisi pakottaa sovintoon, joka johtaa oikeutetuista vaatimuksista ja oikeuksista luopumiseen.

Uudistustarve

Yleisen käsityksen mukaan oikeudenkäynnit aiheuttavat asianosaisille niin paljon kustannuksia, että tavallisen kansalaisen on vaikea ryhtyä oikeuksiensa toteutumisen kannalta välttämättömään oikeudenkäyntiin ilman kohtuuttomia taloudellisia riskejä. On pohdittu, voiko kansalaisten yhdenvertaisuus lain edessä käytännössä riippua oikeudenkäyntikulusta. Erityisesti keskituloisia pidetään välinputoajina, koska heille ei maksuttoman oikeudenkäynnin etua useimmiten osaksi-
kaan myönnetä.

Ennen vuoden 1993 kulukorvausuudistusta tuomioistuimet monissa tapauksissa tuomitsivat kuluja vaadittua vähemmän tai antoivat osapuolten kärsiä kulunsa vahinkonaan. Voittaneen osapuolen kannalta tämä oli selvä epäkohta, jota uudistuksella pyrittiin korjaamaan. Kulujen määrän kasvuun ovat vaikuttaneet useat tekijät. Vuodes-

ta 1994 sovellettavan arvonli-säveron ohella asianosaisten katettavaksi jääviä kustan-nuksia ovat lisänneet oikeus-turvavakuutusta koskeneet muutokset ja kasvaneet asi-anajokulut. Riita-asioiden menettelysääntöjen voidaan otaksua vaikuttaneen kuluihin, sillä oikeudenkäynti on muodostunut sangen etupai-notteiseksi eikä valmistelun ja pääkäsittelyn erottaminen ole toteutunut suunnitellulla ta-valla.

Maksamismääräys- ja lain-hakumenettely lakkautettiin 1.12.1993. Perimisasioita on sen jälkeen käsitelty etupääs-sä yksinkertaistetun haaste-hakemuksen perusteella. Laa-jojen riita-asioiden määrä on laskenut jyrkästi vuodesta 1994, vuoteen 1988 verrattu-na alle puoleen. Vähentymi-nen on painottunut taloudel-liselta merkitykseltään pie-nempiin riitoihin. Alle 10.000 markan vaatimukset ovat sel-västi vähentyneet, mihin ko-honneet oikeudenkäyntikulut lienevät vaikuttaneet.

Myös tuomioistuimiin saa-puneiden summaaristen asi-oiden määrä on vähentynyt vuodesta 1993 tasaantuen vuoden 1988 tasolle.

Vaikka hävinneen osapuolen tulee jatkossakin pääsään-toisesti korvata kaikki voitta-neen osapuolen tarpeelliset oikeudenkäyntikulut, tulee voittajalle tuomittavien oike-uskulujen määrä olla aina kohtuullinen. Voimassa ole-vassa laissakin on sisäänra-kennettuna tämä täyden mut-ta kohtuullisen korvauksen periaate. Kysymys on kor-keimman oikeuden uusim-masta käytännöstä huolimatta tulkinnanvarainen. Uudis-tuksen tavoitteena on säätää selvemmin laissa, että täyden korvauksen kuluvastuu kos-kee vain tarpeellisia ja koh-tuullisia kustannuksia.

Summaarisiin velkomusasioihin kuluja koskeva erityissäännös

Yksinkertaisella haasteha-kemuksella vireille tulleet ju-tut koskevat useimmiten tie-tyn määräistä velkomusta, jossa kantaja ilmoittaa, ettei asia ole hänen käsityksensä mukaan riitainen. Lakiehdotuksen 8 c §:n mukaan tuo-mioistuvin voisi aina viran puolesta kohtuullistaa oikeuden-käymiskaaren 5 luvun 3 §:ssä määriteltyjen sellaisten summaaristen asioiden, jotka koskevat tietyn määräistä saa-mista tai häättöä, oikeuden-käyntikuluja koskevaa vaati-musta.

Kysymyksessä ovat taval-lisesti riidattomat laskusaa-tavat, kulutusluotot, sähkö- ja puhelinlaskut yms., joissa velotut pääomat ovat pieneh-köjä. Ennen alioikeusuudis-tusta näiden saatavien oikeu-dellisessa perinnässä käytet-tiin maksamismääräystä ja lainhakua.

Riita-asioitten oikeuden-käynti uudistuksessa ei alun perin ollut tarkoitus kumota maksamismääräyslakia, min-kä vuoksi hallituksen esityk-sessä ei erikseen käsitelty oi-keudenkäyntikuluja koskevi-en säännösten soveltamista uuteen summaariseen menet-elyyn. Eduskunnan lakivalio-kunta piti summaarista me-nettelyä normaalina riita-asi-ana, joka käytännössä hoide-taan elektronisen tietojen-siirtojärjestelmän avulla. Maksamismääräysmenettelyn jatkamista ei pidetty aiheel-lisina edes toimivuusvertailu-jen tekemistä varten.

Kun menettelyä yksinker-taistettiin, olisi voinut odottaa, että vaaditut oikeudenkäynti-kulut olisivat pienentyneet. Summaarisissa asioissa kysy-

mys ei yleensä ole oikeudelli-sesta riidasta, vaan selvän ja riidattoman saatavan täytän-töönpanokelpoisuuden vah-vistamisesta. Velkojataholla näitä asioita hoitavat käytän-nössä perintäyhtiöiden perin-täsihteerit ja käräjäoikeuk-sissa asiat on delegoitu kärä-jäsihteereille.

Oikeusministeriön suorit-tamat selvitykset osoittavat, että oikeudenkäyntikulut summaarisissa asioissa ovat nousseet verrattuna maksa-mismääräysmenettelyssä tuomittuihin kuluihin. Nykyi-sellään kulut ylittävät usein vaaditun velan pääoman. Ulosottooperuste joudutaan hankkimaan useimmiten sik-si, ettei velallinen kykene suo-rittamaan erääntynyttä saata-vaa eikä myöskään saa aikaan tai kykene noudattamaan so-pimusta uudesta maksuai-kataulusta. Tällöin pelkästä saatavan vahvistamisen tar-peesta johtuvat korkeat oike-uskulut ovat kohtuuttomat. Huomioon on luonnollisesti otettava, että joissakin tapa-uksissa kysymys voi olla myös maksuhaluttomuudesta.

Ehdotetun 8 c §:n mukaan tuomioistuvin ottaisi oikeuden-käyntikuluja määrättäessä huomioon haastehakemuksen edellyttämän tarpeellisen työn määrän ja välttämättömät kulut. Työn määrään voi vai-kuttaa esimerkiksi useiden velallisten erilainen vastuu tai vaikea koronlaskenta. Myös haastehakemuksen oikeelli-suuden tarkastaminen voi edellyttää oikeudellista asian-tuntemusta. Perintätoimen-piteet ja neuvottelut ennen haastehakemuksen laatimista eivät vaikuttaisi oikeuskuluihin, minkä vuoksi ne tulisi ha-kemuksessa eritellä saatavan pääoman ja viivästyskoron ohella.

Säännöstä sovellettaisiin velkomuksiin, jotka kantaja

katsoo riidattomiksi ja sen vuoksi valitsee yksinkertaisen haastehakemuksen. Toisaalta säännös soveltuisi myös tilanteisiin, joissa kantaja pitää asiaa riitaisena ja laatii laajan haastehakemuksen, jos siihen ei anneta vastausta, ja asia sen vuoksi ratkaistaan yksipuolisella tuomiolla valmistelua jatkamatta. Kulujen määrä arvioidaan tällöin hakemuksessa ilmoitettujen siihenastisten oikeudenkäyntikuluvaatimusten pohjalta. Ellei kuluja ole vaadittu, ei niitä myöskään tuomita.

Vaikka tuomioistuvin viran

puolesta kohtuullistaisi oikeudenkäyntikuluvaatimusta, olisi ratkaisu vastaajan kannalta yksipuolinen tuomio sekä pääasian että oikeuskulujen osalta. Vastaajan muutoksenhakukeino olisi siis takaisinsaanti. Oikeudenkäyntikuluratkaisuun tyytymätön kantaja voisi sitä vastoin valittaa hovioikeuteen.

Summaaristen asioiden oikeudenkäyntikulujen määrän tulisi olla eri tuomioistuimissa samankaltaisissa asioissa mahdollisimman yhdenmukainen. Toimikunta ehdottaa sen johdosta, että

oikeusministeriö antaisi määräyksiä summaaristen asioiden oikeudenkäyntikulujen perusteista. Samassa yhteydessä tulee arvioida myös oikeudenkäyntimaksun alentamista kohtuullisen määräiseksi ja sen porrastamista velotun pääoman mukaan.

Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

TILINPÄÄTÖS TUTUKSI!

Lars Meyer
Hankkija-Maatalous Oy

Meitä oli runsaat 50 luottomiestä (suurin osa kylläkin kauniimman sukupuolen edustajia) jotka kokoontuivat Hotelli Arthur'in auditorioon kahtena iltapäivänä maaliskuun alkupäivinä, kuuntelemaan osakeyhtiölain muutoksista ja tilinpäätösanalyysin perusteista.

Aiheet olivat mielenkiintoisia ja varsin ajankohtaisia etenkin meikäläiselle jolle varsinaiset opiskeluvuodet ovat jo kauan sitten jääneet taakse.

Tilaisuuden avasi **Kari Mäkkikärki** jonka jälkeen oli Kerra:n edustajan **Hilkka Lindqvist**'n vuoro. Hilkan opastuksella syvennyttiin lainsäädöntömuutoksiin, perehdyttiin tuloslaskelman ja taseen rakenteeseen. Oleelliset muutokset tulivat melko selvästi esille. Se mitä aikanaan kirjanpidosta opin sai nyt uusia käänteitä.

Meno tulo-teoriasta poiketaan ja katelaskennat poistu-

vat. Miten me nyt ajatellaan kun kate-ajattelutapa joutuu hautaan? Miten verrataan aikaisempien vuosien tuloslaskelmia tuoreimpiin, kun tulos- ja tasekaavat muuttuivat?

Näihin asioihin saatiin kuitenkin tilaisuudesta hyvät eväät. Luotonantajan näkökulmasta suurin muutos on tilinpäätöksen vertailu aikaisempiin vuosiin. Kun uuden kaavan tuloslaskelma ja tase asetetaan vierekkäin eivät luvut ole suoraan luettavissa, ne on oikaistava vertailukelpoiksi.

Tähän Hilkalla olikin toisella jaksolla selvät eväät, kun ryhdyttiin oikein käytännössä oikaisemaan tuloslaskelmia ja taselukuja.

Jopa oli Hilkka tehnyt joitakin kompia laskelmiin. Kun tunnuslukuja lasketaan pitäisi muistaa, että tilikausi on 12 kk, paitsi kokeissa ja tenteissä joissa on tietysti normaalia pi-

tempi tilikausi jottei tehtävistä tulisi liian helppoja.

Tehtävistä selvittiin kuitenkin kunnialla ja palautekin saatiin välittömästi kun yhdessä käytiin läpi oikeat laskentatavat.

Jos oli ensimmäinen tilaisuus luentopainoitteinen niin toisessa jo päästiin käytännön puolelle.

Hilkka oli nähnyt paljon vaivaa ja rakentanut sopivan kokoisen tehtäväkokonaisuuden joita ratkottiin iltapäivän aikana, Tilinpäätöksen oikaisu tuli tutuksi ja tilinpäätöksen tunnuslukujen laskemiseen, tuli meille jokaiselle uusia näkökantoja.

Kokonaisuudessa tilaisuus oli sopivan pituinen aiheeseen nähden. Mielenkiintoiset ja käytännön läheiset esimerkit rahoittajan näkökulmasta katsottuna luotonmyöntämistilanteissa, antoivat meille kaikille mukanaoleville uusia eväitä tulevia luotopäätöksiä tehdessämme. Käytännön esimerkit toisella jaksolla antoivat hyvän lisukkeen luennoille, jotka Hilkka ammattimaisin ottein hoiteli.

Uhkakuvat varjostavat ASIAKASTIEDON toimintatapaa

Teksti: **Ulla Mykrä**
Piirros: **Mia Nordlund**

Luottotietotoiminnan sosiaalisia haittoja tutkinut Jani Erola katsoo, että yksityisen henkilön saama maksuhäiriömerkintä antaa hedelmällisen lähtökohdan tulla roistoksi.

Lisäksi uppiniskainen ja joustamaton Asiakastieto evää luotonsaantimahdollisuudet aikuisten päiväkerhoon kuuluvilta yhteiskunnan suojateilta. Tutkimuksessa on lisäksi joukko erikoisia johtopäätöksiä.

Luottotietotoimintaan liittyy yleensäkin paljon vääriä oletuksia ja vääriä tietoja. Suomen Asiakastieto Oy on saanut epäluotettavuuden leiman liikemerkkiinsä väärän tiedon ja liiallisten yleistysten pohjalta, kun Stakes julkaisi alkuvuodesta **Jani Erolan** Asiakastietoa parjaavan tutkimuksen "Täys roisto! Luottotietotoiminnan sosiaaliset haitat ja oikeuttamisen ongelmat Suomessa". Tutkimuksensa keihäänkärjeksi Erola oli valinnut negatiivisten maksuhäiriömerkintöjen tuomat sosiaaliset haittavaikutukset. Erola otti myös vahvasti kantaa luottotietotoiminnan toimintaedellytyksiin sekä Suomen Asiakastieto Oy:n toimintaperiaatteisiin.

Toisen käden tietoihin ei voi luottaa

Sosiologin työ on siitä kiitollista, ettei tarvitse välttämättä välittää tosiasioista juuri mitään. Tutkimuksen lähtökohdat voi itse pitkälti määrittellä ja 12 haastateltavan avulla Jani Erola uskoi saa-

neensa riittävän tuntemuksen ja tietämyksen luottotietotoiminnasta ja rekisteröidyn näkökulmasta.

- Suomen Asiakastieto Oy hyväksyy, että toimintaa arvostellaan ja sitä tutkitaan, kunhan lähtökohdat kuvaataan edes suunnilleen oikein. Erolan tekemään tutkimukseen sisältyy nelisenkymmentä luottotietotoimintaa ja yhtiömme toimintaperiaatteita kuvaavaa asiavirhettä. Kokonaisuuden kannalta näillä virheillä saattaa olla merkitystä arvioitaessa koko tutkimuksen luotettavuutta ja sen vaikutusta Asiakastiedon toimintaan, kommentoi tutkimusta Suomen Asiakastieto Oy:n toimitusjohtaja **Mikko Parjanne** närkästyneenä.

- Olemme yhteistyössä monien eri tahojen kanssa, jotka tekevät tutkimuksia tai laativat selvityksiä alasta tai toiminnastamme. Tausta ja lähtökohdat on käyty yleensä yhdessä läpi ja asiavirheisiin liittyvät oikaisut on tehty ennen kuin tutkimus julkaistaan, jotta taustatieto olisi mahdollisimman oikea. Nyt toiminta-

tapa oli erilainen. Luottotietotoimintaan liittyviä tarkennuksia ei kysytty ja lähes pari vuotta sitten antamaani haastattelua oli osittain vääristely ja väritetty. Parjanne mu-rehtii.

Syy vai seuraus?

Tutkimuksessa Asiakastiedosta annettiin ymmärtää, että se tietojen luovutuksen lisäksi tekee myös luottopäätökset, estää luotonsaannin maksuhäiriöllisiltä henkilöiltä ja käyttää tietoja väärin. Kova väite tutkimuksessa oli, että Asiakastieto suhtautuisi maksuhäiriöllisiin henkilöihin syyttävästi ja sulkisi heidät yksityisenä yhtiönä sivuun elämän antimista.

- Suomessa vallitsevan käsitykseni mukaan kukaan ei voi syyllistää toista osapuolta ennen tuomitsemista tai todettua näyttöä. Tuomitsemiseen liittyy myös oikeus puolustautua. Tutkimuksessa tarkoitettu luottotietojärjestelmä eli maksuhäiriöiden rekisteröinti tarjoaa ihmiselle oikeuden puolustautumiseen; ensin velkojalle, sitten oikeudelle, kolmanneksi luottotietoyhtiölle ja neljänneksi luottotietoasiakkaalle. Koko ketjuun ainoaksi syylliseksi on nyt pistetty Asiakastieto. Jos epäillään taas luottotietojen väärinkäyttöä, luottotietoyhtiöllä pitäisi olla mahdollisuus yksityiskohtaisesti selvittää ja esittää näkemyksensä.

50 000 henkilöä on tarkistanut 1990-luvulla omat tietonsa ja saanut tietää, minne niitä on luovutettu. Tietosuoja viranomaiset ovat käsitelleet satoja kansalaisten selvityspyyntöjä. Näyttöä väärinkäytöstä tai vääristä luovutuksista on todella vähän, Mikko Parjanne toteaa

- Sinänsä julkisten tietojen

eli maksuhäiriömerkintöjen käyttöön ei pitäisi liittyä kuitenkaan kovin suuria ongelmia, nehän on nimenomaan tarkoitettu julkisiksi viranomaispäätöksillä, Parjanne jatkaa.

Maksuhäirikkökin saa luottoa

Parjanteen mukaan tutkimuksessa on väärä käsitys siitä, että maksuhäiriöt estäisivät kokonaan luotonsaannin tai se olisi jopa niiden tarkoitus. Suomen Pankkiyhdistyksen ja Suomen Asiakastiedon selvitysten mukaan 57 prosentilla kaikista täysi-ikäisistä kansalaisista on luottoa ja 48 prosentilla maksuhäiriöllisistä on luottoa tai luottoon rinnastettavia vastuita. Luonnollista tietysti on, että esimerkiksi uuden pienehkön, vakuudettoman kulutusluoton saanti

on vaikeampaa. Riskiä ei haluta ottaa eikä kannattava toiminta anna mahdollisuuksia pitkiin luottoneuvotteluihin. Toisaalta eräät ulkomaiset scoring-esimerkit kertovat, että piakkoin vanhenevien maksuhäiriöiden luokista löytyy hyvä segmentti.

- Luotonsaantikaan ei ole edes Suomessa kansalaisten perusoikeus, vaikka tutkimus antaisi näin ymmärtää. Ei vaikka viime vuosikymmenen vaihteen helläkätisestä luotonannosta tai rahamarkkinoiden vapautumisesta voisi niin päätellä, Parjanne korjaa edelleen.

Viranomaisen tieto on aina oikeaa vai onko?

Entinen tietosuojavaltuutettu antoi julkisuuteen lausunto-

ja, jossa hän totesi, että "lain mukaan luottotietoja voidaan luovuttaa luoton myöntämistä ja luotonvalvontaa varten. Käytäntö on kuitenkin lipsunut niin, että tietoja käytetään mm. työhönotossa ja huoneenvuokratoiminnassa pitkälti luotettavuuslausuntolina". Näitä vääriä tietoja ja ao henkilön pelkkiä mielipiteitä Asiakastieto on joutunut maistelemaan jo moneen kertaan. Stakes on myös julkista valtaa käyttävä taho ja jatkaa samalla linjalla. Mielipiteitä saa esittää, mutta valitettavasti viranomaisen esilletuomina ne muuttuvat helposti niin sanotusti todeksi.

-Asiakastieto tekee myös virheitä. Toivottavasti yksityisenä yhtiönä osaamme hoitaa paremmin ja tasapuolisemmin erilaisten sidosryhmiemme vaatimukset, toimitusjohtaja Parjanne laushtaa lopuksi.

enter

• Suom. Tulla johonkin tai astua sisään, liittyä, osallistua

TUNNELMA KATOSSA LUOTTOMIESTEN KEVÄTILTAMISSA

Teksti: **Timo Suoninen**

Kuvat: **Anita Mäkelä**

*On taas se aika
vuodesta kun päivät
ovat mukavasti
pidentyneet, ja kesä
lähestyy vinhaa
vauhtia.*

*Yksi varma merkki
keväästä on
Luottomiesten illamat,
joka kokosi tälläkin
kertaa iloisen joukon
luottomiehiä ja - naisia
mukavaan
yhdessäoloon.*

Tapahtumapaikkana oli YIT:n talo Länsi-Pasilassa torstaina 19.3.98. Puitteet olivat oivaliset ja omiaan luomaan mukavan tunnelman.

Tilaisuus aloitettiin kukittamalla Luottotutkinnon suorittaneet, ja jakamalla todistukset ja stipendit. Tästä muodollisesta puolesta huolehti tyylikkäästi **Marja-Leena Virtanen**. Kaikki miespuoliset paikalla olleet katsoivat kaateellisina sitä onnellista, joka sai halata kaikki tutkinnon suorittaneet, sillä valtaosa heistä oli jälleen naisia, nyttemmin Luottonaisia.

Kerhomestari **Kari Räsänen** kertoi kupletin juonen, ja sitten käytiinkin herkuista notkuvan ruokapöydän ääreen. Aluksi nautittiin salaattit ja patongit, kuka hyvän viinin,

kuka oluen kera. Sitten ilmentyi pöydän päähän valtava Paella-pannu, makoisilla broilereilla siivitettyinä. Ruoka tuntui maistuvan erittäin hyvin, tokkopa kukaan jätti "santsaamatta" asiaankuuluvasti maustettua herkkua.

Pisteeksi iin päälle nautittiin maistuva hedelmä-cocktail, tai sanotaanko että ne nauttivat joilla vielä oli tilaa uusille antimille. Moni tyytyikin maittavaan kahviin konjakin tai pähkinäliköörin kera.

Sitten alkoivatkin soida kaikille tutut melodiat vuosikymmenten varrelta, puikoissa takuuvarma **Coconut Teachers**, joka sai porukan mukaan heti ensi rytmeistä alkaen. Tanssilattialla oli tungosta ja tunnelmaa vaikka muille jakaa, ja itse kukin huhki

FECMA Newsletter

Federation of European
Credit Management
Associations

Number 6

Spring 1998

News from FECMA Member Associations

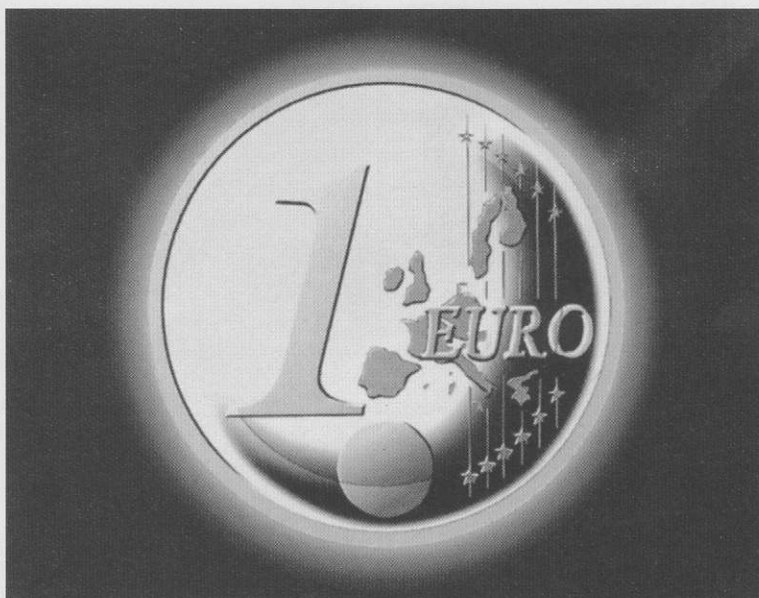
AT THE MEETING OF
THE FECMA COUNCIL
IN NOVEMBER 1997,
THE FOLLOWING
INFORMATION WAS
RECEIVED FROM THE
MEMBERS PRESENT
ABOUT RECENT
DEVELOPMENTS IN
THEIR OWN NATIONAL
ASSOCIATIONS.

Belgium

The Association Belge de Credit now has 186 members. In January 1997 the Association extended its activities to include Dutch-speaking members and, for them, held three credit lunches and two seminars, one on 'Credit Managers and the Euro' and one on insurance. The Association is also continuing with its usual programme of French-speaking events.

Finland

Luottomiehet Kreditmannen ry has 700 members of whom the majority are in the ancillary services. The highlight of the Association's year is the traditional Autumn cruise to Sweden which, in 1997, included a 7 hour seminar with 100 delegates in attendance. The Association's education scheme - based on distance learning with 3 days' attendance at seminars and examinations - continues to flourish, with 34 students due to take their exams early in 1998.

France

The Association Française des Crédit Managers has 998 members, and it is estimated that between 70% - 80% of these are credit managers. The Association's annual Salon, held in October 1997, was as successful as ever, and the programme of monthly business breakfasts is also continuing.

Ireland

The Irish Institute of Credit Management recently founded a new Committee in the Cork region to revive interest after a number of years of inactivity there. Events during 1997 included a visit from the East Midlands Branch of the UK Institute, and a quiz which raised £600 for charity. The education scheme, in association with the Dublin Institute of Technology, continues to flourish and, with the

addition of a fourth year of study, has become a degree level course. It is expected that the first tranche of graduates will complete their studies in the year 2000.

Israel

The 200 members of the Israeli Institute of Credit Management tend to be financial managers rather than credit managers. The Association is co-operating with Israel's Open University to develop an education scheme, and it is hoped that this will come to fruition in 1998. Immediately after the FECMA Council meeting, the Israeli Association held a high-profile seminar which was addressed by two Professors from local universities and by Ted Brown, President of FECMA. The Association is also comparing payment behaviour in Israel with that of Europe in order to achieve publicity.

FEDERATION EUROPEENNE DES ASSOCIATIONS DE CREDIT MANAGEMENT Association sans but Lucratif

- ◆ Association Belge de Credit
- ◆ Dansk Kreditchef Forening
- ◆ Luottomiehet Kreditmannen ry (Finland)
- ◆ Association Française des Crédit Managers
- ◆ Irish Institute of Credit Management
- ◆ Israeli Institute of Credit Management
- ◆ Associazione, Credit Managers Italia
- ◆ Nederlandse Vereniging voor Credit Management
- ◆ Norsk Kredittforum
- ◆ Asociacion Gerentes de Credito (Spain)
- ◆ Svenska Kreditmannaföreningen
- ◆ Institute of Credit Management (UK)

Produced by the
FECMA Secretariat,
The Water Mill,
Station Road,
South Luffenham,
Oakham,
Leicestershire
LE15 8NB
United Kingdom

Tel: 01780 721888
Fax: 01780 721333
E-mail: info@icm.org.uk

Netherlands

The 590 strong *Nederlandse Vereniging voor Credit Management* continues to work very hard to promote its education scheme. A further 10 students began to study in the Autumn of 1998, bringing the total number of students to 40.

Spain

The *Asociacion Gerentes de Credito* has two centres, one in Barcelona and one in Madrid. In each of those two centres 5 seminars were held in 1997 on subjects ranging from software to electronic invoicing. Another highlight was to be the introduction in December 1997 of an award to the 'Credit Manager of the Year', and it was hoped that this would generate publicity.

Sweden

Svenska Kreditmannaföreningen's main achievement in 1997 was the development of an MBA in credit management at Stockholm University. This course will begin in Spring 1998. Thirty commercial companies each gave 25,000 SKr over 3 years to sponsor the development of the course, and the sponsorship guaranteed each of them a place on the course. Selected elements of the course, which is to be points-based, will also be open to Association members in order for them to earn a diploma.

UK

The *Institute of Credit Management* reported its current membership at 8,633, representing a 4.5% growth rate since 1996. The ICM's Professor of Credit Management, Professor Nick Wilson, will launch in early 1998 a statistical survey of credit management trends, and it is hoped that this will generate press interest and publicity. The Institute is also continuing to work on the development of competence-based National Vocational Qualifications in credit management. Finally, the ICM was delighted in October 1997 to hold its Annual Dinner at The Mansion House, the residence of the Lord Mayor of London, during the term of office as Lord Mayor of Sir Roger Cork, FECMA's founder President. ☼

The Swedish Credit Management Association - Svenska Kreditmannaföreningen

Stortorget Square and Stockholm Cathedral in the Old Town

Background

The Swedish Credit Management Association was established in 1968. Its foundation was a response to the growing need for an exchange of experiences where trade, including credit-granting, was emerging rapidly. This pioneer work rested on the shoulders of a handful of industrious individuals whose contribution would influence the development of Swedish credit management for decades. In 1986 the Association became a founder member of FECMA, the Federation of European Credit Management Associations. The

Swedish Association has four regional associations in Sweden and the total number of members is more than 400.

Meetings

The most important way of participating in our activities is by attending the meetings, which are held six times a year. Twice a year we also arrange conferences, usually a ferry cruise to Finland, Denmark or Germany. At our Annual General Meeting we appoint "the credit manager of the year". We also arrange educational lectures given by guest

"The Swedish Association has four regional associations in Sweden and the total number of members is more than 400."

View over Riddarsholmen and Stockholm Old Town

speakers at our meetings and seminars. The topics represent the great variety of current developments in credit management.

The Board and the Committees

The Board consists of nine members including a Chairman, Deputy Chairman, Secretary, Treasurer and Chairmen of the Committees. The Committees play a very important role in our activities. The Legal Committee, for example, looks after our interests as new legislative proposals are prepared and gives statements on these to the government on behalf of our Association. The Planning Committee arranges all formal meetings and conferences. The Education Committee handles all matters concerning education for the credit courses which are arranged in co-operation with the University of Stockholm.

This is the name of our magazine

Kreditnytt

which is distributed four times a year. It is a magazine developed by members and makes the mem-

bers feel part of the Association.

In spring 1998 Svenska Kredit-

Future

manaföreningen, in co-operation with the University of Stockholm, is introducing an MBA in credit management. The course will be points-based, with modules accruing points. Modules will include:

- organisational aspects of credit management.
- credit management and risk assessment.
- psychological issues in business.
- judicial issues in business.
- a thesis.

Students will study the MBA course as a one-year full-time course immediately after their first degree, or graduates may simply take the one-year course at a later date. In addition, members of Svenska Kreditmanaföreningen may attend any of the modules, and will receive a diploma by attending a weekly 3-4 hour evening class for 10 weeks.

The Israeli Economy and the Israeli Institute of Credit Management

THE ISRAELI INSTITUTE
OF CREDIT MANAGEMENT
ANALYSES THE ISRAELI
ECONOMY AND EXPLAINS
ITS OWN ROLE.

The Israeli economy is undergoing changes that could well have an effect on credit and finance managers. Gross domestic product totalled approximately \$87 billion in 1995 and \$95 billion in 1996. Projections for 1997 show a small increase in GDP to about \$98 billion. Per capita GDP in Israel in 1997 was about \$17,000.

Unemployment in Israel reached historic proportions in 1992 (reaching 11.2%) due mainly to thousands of immigrants who were unable to find employment. Since then the unemployment rate has dropped. It dropped to 6% in the third quarter of 1995, then rose slightly in 1996 to 6.5% and continued rising in 1997 until it reached 8.1% as a result of anti-inflationary measures.

Those hardest hit were labour-intensive industries such as textiles, which are becoming exposed to increased competition from importers. Recent political developments have also allowed manufacturers to transfer some production lines to Jordan where labour is less expensive.

Following the hyper-inflation period in the early 1980s and the price freeze of 1985-86, the country lapsed into a trend of

"The general feeling is that the market is experiencing a minor recession and that this is affecting the speed of payments and the number of business failures."

Jerusalem

inflation rates in the 16-21% range. In 1992, however, inflation dropped significantly and since then has ranged between 8-14.5% annually. The Finance Ministry target for 1997 was 7-10% and prices rose by 7.4% in the first 11 months of 1997. Despite objections by the Bank of Israel, the Finance Ministry target for 1998 is also 7-10%.

The general feeling is that the market is experiencing a minor recession and that this is affecting the speed of payments and the number of business failures.

Speed of payment

The Israeli economy includes approximately 150,000 limited companies and 110,000 businesses and partnerships. In 1997, 17,000 new companies and 12,000 new businesses were formed. 3,100 cases of receivership and liquidation were registered.

According to figures collected by BDI in 1997, 3% of payments were made after the due date and the average delay in payment was 43 days. The worst affected sectors were

construction (53% of payments were late), food (39%) and textiles (39%). 16% of payments were late in the metal sector, compared with 11% in the chemicals sector and 9% in electronics.

The total number of companies who experienced severe financial problems in 1997 was about 16,000, compared with 13,000 in 1996.

The Israeli Institute of Credit Management

The Israeli Institute of Credit Management is taking an active role in both monitoring the speed of payment in the Israeli marketplace and in preparing credit managers for the difficulties they will experience due to late payment. The Institute has joined forces with "Tafnit" - the Open University - to organise seminars and lectures. At the Tafnit lectures, University Professors will be presenting credit managers with their views on financial management. In addition the Institute, together with BDI, one of the sponsors, publishes in its magazine and in the national press figures showing the speed of payment in Israel. In its quarterly magazine the Institute publishes articles on how to avoid non-payment and how to spot "alarm signals".

The Israeli Institute was delighted to host the FECMA Council meeting in Israel in November 1997. It was a most enjoyable and memorable occasion.

BDI Risk Levels by Branch (Jan-Sept 97)

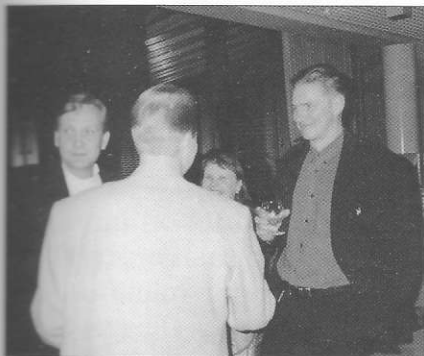
Industry	Normal Or Low	Above Average	High	Cash Only
Construction	52%	26%	10%	12%
Food Wholesale	58%	21%	7%	14%
Metal Products	75%	16%	4%	5%
Computer Marketing	54%	23%	8%	15%
Electricity & Electronics	69%	12%	4%	15%
Pharmaceuticals & Cosmetics	74%	11%	3%	12%
Building Inputs	72%	10%	10%	8%
Paper & Cardboard	77%	11%	7%	5%
Wood & Plywood	72%	14%	6%	8%
Plastic & Rubber	79%	16%	2%	3%
Chemicals	82%	10%	4%	4%
Services	71%	11%	2%	16%
Textiles	72%	15%	5%	8%

Contributions for the next edition of the FECMA Newsletter should be sent by 30 June 1998 to the FECMA Secretariat at:

The Water Mill,
Station Road,
South Luffenham,
Oakham,
Leicestershire
LE15 8NB
United Kingdom

FECMA Officers

President:	Ted Brown	<i>Institute of Credit Management (UK)</i>
Vice Presidents:	Björn Beckman	<i>Svenska Kreditmannaföreningen</i>
	Oswald Royaards	<i>Nederlandse Vereniging voor Credit Management</i>
Treasurer:	Guy Azam	<i>Association Française des Crédit Managers</i>
Administrateur Délégué:	Roger Jacquet	<i>Association Belge de Credit</i>

kuin paraskin Travolta tai Olivia Newton-John. Tupakoitsijoille varattu ulkotila sai täytettyä myöskin kaikkensa antaneilta diskohailta, jotka tulivat välillä vilvoittelemaan kuumien rytmien välissä.

Tunnelma säilyi tiiviinä, ja yllättäen huomattiin että kello lähestyy yhtätoista, jolloin tiloista oli luvattu poistua. Alkoi kuumeinen pohtiminen jatkopaikasta, ja kiitettävällä prosentilla Luottoporukka lähtikin loppujen lopuksi tuttuun ja turvalliseen "kymppiin".

Meno maistui kymppikeroksessa edelleen hyvälle, ja allekirjoittaneen poistuessa paikalta siinä kahden maissa, jäi paikalle vielä useita "luottettavan oloisia" ihmisiä. Keskelle jäi varmasti mukavat muistot onnistuneesta illasta, ja haluankin tässä kiittää järjestäjiä hyvistä valmisteluista ja riittävästä tarjoilusta, erinomaista Bändiä unohtamatta. Jäämmekin intoa täynnä odottamaan seuraavaa Luottomiesten tilaisuutta, ja toivottavasti myös tutkimuksen suorittaneista "uusista kasvoista" mahdollisimman moni jää pysyvästi "Luottojengiin".

Intrum Justitia Oy

Minna Spaak on nimitetty 16.1.1998 alkaen Intrum Justitia Oy:n asiakaspalvelupäälliköksi. Hän on toiminut aikaisemmin Intrum Justitia Oy:n perintäkonsulttina.

BBA **Mikko Soininen** on nimitetty 16.1.1998 alkaen Intrum Justitia Oy:n asiakaspalvelupäälliköksi. Hän on aikaisemmin toiminut Intrum Justitia Oy:n yhteyspäällikönä.

Björn Freudenthal on nimitetty 8.12.1997 alkaen Intrum Justitia Oy:n perintäkonsultiksi.

Nina Päivinen on nimitetty 7.1.1998 alkaen Intrum Justitia Oy:n myyntisihteerin äitiyslomansijaiseksi.

Maarit Tarkka on nimitetty 19.1.1998 alkaen Intrum Justitia Oy:n markkinointiassistentiksi.

Maiju Nieminen on nimitetty 16.1.1998 alkaen Intrum Justitia Oy:n myyntiassistentiksi.

Matts Ignatius on nimitetty 1.2.1998 alkaen Intrum International Oy:n perintäkonsultiksi.

SUOMEN ASIAKASTIETO OY

Hannu Heikkilä on nimitetty credit-scoring asiantuntijaksi. Hän on aiemmin toiminut A.C. Nielsen Finland Oy:ssä tilasto-osaston vastaavana.

Asiakastiedon lakimieheksi on nimitetty **Jouni Muhonen**, joka toimi aiemmin Asianajotoimisto Kalliala & Järvensivu Oy:ssä.

Mediapäälliköksi on nimitetty **Teija Rantanen**, jonka vastualueenaan on julkaisujen tuotantoprosessit, sähköinen viestintä sekä niiden kehittäminen. Hän toimi aikaisemmin Asiakastiedossa tietohallinto-osaston järjestelmäasiantuntijana.

Lea Puusaari on nimitetty myyntineuvottelijaksi. Hän toimi Asiakastiedossa aikaisemmin luottotietotutkijana.

Suomen Perimistoimistojen Liitto ry:n vuosikokous 21.1.1998

Liiton puheenjohtajaksi on valittu varatoimitusjohtaja **Timo Mäki** Perimistoimisto Contant Oy:stä ja varapuheenjohtajaksi yhteyspäällikkö **Pirjo Ahola** Intrum Justitia Oy:stä.

Muut hallituksen jäsenet ovat **Ritva-Liisa Paananen** Luottorekisteri Oy, **Eero Sundqvist** Cash-In Consulting Oy, **Nils Weckström** Suomen Asiakasperintä Oy ja **Joel Sellberg** OK Perintä Oy.

LUOTTOMIEHET - KREDITMÄNNEN r.y.

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1997

Vuosi 1997 oli yhdistyksen kolmas-kymmeneskuudes toimintavuosi.

JÄSENISTÖ

Yhdistystä kohtasi kertomusvuonna suru-uutinen. Ensimmäinen kunniajäsen luottopäällikkö apulaisjohtaja Sylvester Alexander Perret siirtyi ajasta ikuisuuteen 8.7.1997. Uusia henkilöjäseniä hyväksyttiin vuoden 1997 aikana 36. Henkilöjäsenmäärä oli vuoden lopussa 745 ja kannatusjäseniä 14. Vuoden lopulla saatiin valmiiksi uusi jäsenluettelo.

HALLITUS

Yhdistyksen hallitus toimi seuraavassa kokoonpanossa:

- * Puheenjohtaja, asianajaja Jyrki Pekkala, Jyrki Pekkala Asianajotoimisto Oy
- * Varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja Mats Nybondas, Dun & Bradstreet Finland Oy
- * Sihteeri, apulaisluottopäällikkö Veijo Laakso, Luottokunta
- * Rahastonhoitaja, projektipäällikkö Minna Ruotsalainen, SOK
- * Kerhomestari, myyntipäällikkö Kari Räsänen, Suomen Asiakastieto Oy

Varsinaisia hallituksen jäseniä olivat:

- * Luottopäällikkö Kari Mäkikärki, Kaukomarkkinat Oy
- * Luottopäällikkö Kai Palmén, Scansped Oy
- * Perintäpäällikkö Elina Vihinen, Yrittäjien Fennia
- * Osastopäällikkö Marja-Leena Virtanen, Intrum International Oy

TILINTARKASTAJAT

Osastopäällikkö Tom-G Ahlroos, SLO Oy
Luottopäällikkö Helena Fjäder, Machinery Oy Ab

VARATILINTARKASTAJAT

Ritva Kahila, Tamro Oy
Mauno Lehtonen, LPT
Lakimiesten Perintätoimisto Oy

TOIMIKUNNAT

Luottoalan neuvottelukunta:

Puheenjohtaja asianajaja Jyrki Pekkala,
Jyrki Pekkala Asianajotoimisto Oy

Jäsenet:

- * Osastopäällikkö Tom-G. Ahlroos, SLO Oy
- * Pankinjohtaja Lassi Kantola, Merita Pankki Oy
- * Luottopäällikkö Timo Korkalainen, Kesko Oy
- * Luottopäällikkö Pertti Larva, Sanoma Osakeyhtiö
- * Talousjohtaja Seija Lehtonen, Perheauto Oy
- * Luottopäällikkö Kari Mäkikärki, Kaukomarkkinat Oy
- * Toimitusjohtaja Mats Nybondas, Dun & Bradstreet Finland Oy
- * Toimitusjohtaja Mikko Parjanne, Suomen Asiakastieto Oy
- * Toimitusjohtaja Risto Suviala, Eräpäivä Oy

Lakitoimikunta:

- * Puheenjohtaja varatoimitusjohtaja Timo Mäki, Perimistoimisto Contant Oy

Jäsenet:

- * Lakimies Pirjo Aalto, Sanoma Oy
- * Osastopäällikkö Reijo Aarnio, Suomen Asiakastieto Oy
- * Lakimies Sari Aspia, Merita Rahoitus Oy
- * Lakimies Mika Kervinen, Kesko Oy
- * Luottopäällikkö Elina Koponen, TNT Suomi Oy
- * Pankkilakimies Juha Perälä, Postipankki Oy

Koulutustoimikunta:

- * Puheenjohtaja, luottopäällikkö Kari Mäkikärki, Kaukomarkkinat Oy

Jäsenet:

- * Luottopäällikkö Eero Ahlajoki, Tekmanni Oy

- * Vastaava lakimies Tom Fagerström, Kesko Oy/Luotto-osasto
- * Apulaisluottopäällikkö Veijo Laakso, Luottokunta
- * Perintäsihteeri Gun Stjernberg, Vakuutusosakeyhtiö Garantia
- * Toimitusjohtaja Risto Suviala, Eräpäivä Oy

Ulkomaantoimikunta:

- * Puheenjohtaja, toimitusjohtaja Thomas Feodoroff, Intrum Justitia Oy

Jäsenet:

- * Luottopäällikkö Petri Carpén, Luottokunta
- * Perintäkonsultti Tiina Naamanka, Intrum Justitia Oy
- * Lakimies Mika Linna, Perimistoimisto Contant Oy
- * Toimitusjohtaja Mats Nybondas, Dun & Bradstreet Finland Oy

Luottolinkin toimitusneuvosto:

- * Päätoimittaja, luottopäällikkö Kai Palmén, Scansped Oy

Jäsenet:

- * Luottotietotutkija Mikko Kallankari, Suomen Asiakastieto Oy
- * Luottotietokonsultti Helena Lajunen, Dun & Bradstreet Finland Oy
- * Luotonvalvoja Eija Majuri, United Parcel Service Finland Oy
- * Luottopäällikkö Jukka Marttila, Enso Oyj
- * Toimitusjohtaja Ari Rajala, Balance-Consulting Oy
- * Toimitusjohtaja Jorma Tähtinen, lehden taittaja, AD, Mainosateljee Tähtinen Ky

HALLITUKSEN KOKOUKSET

Hallitus kokoontui vuoden 1997 aikana yksitoista kertaa.

VARSINAISET KOKOUKSET

Varsinainen kevätkokous

Yhdistyksen varsinainen kevätkokous pidettiin kevätretken yhteydessä Kotkassa 15.5.

1997. Kokouksessa hyväksyttiin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 1996 ja myönnettiin vastuuvapaus hallitukselle. Samalla Luottomiehet tutustuivat Kotkan kaupungin satamajohtajan esittelemänä kaupungin satamaan ja sen toimintaan. Kokouksesitelmän henkilörekisterilaista piti sittemmin tietosuoja-valtuutetuksi siirtynyt Reijo Aarnio Suomen Asiakastieto Oy:stä. Paluumatka tehtiin Porvoon kautta Runeberg -laivalla.

Varsinainen syyskokous

Varsinainen syyskokous pidettiin 20.11.1997 Ravintola Tekniskassa. Kokouksessa hyväksyttiin hallituksen ehdotus talousarvioksi vuodelle 1998 sekä päätettiin säilyttää jäsenmaksu entisen 200 mk:n suuruisena. Kannatusjäsenmaksu säilyi 1.200 mk:n suuruisena. Esitelmän siirtymisestä yhteisvaluuttaan piti markkina-analyttikko Mikko Ayb Meritasta. Kokous muutti hallituksen esityksestä sääntöjä siten, että luottotutkinnon suorittaneella ei ole liittymisvuotenaan jäsenmaksuvelvollisuutta ja siten, että hallitus voi päättää erilaisten enintään 100.000 markan rahastojen perustamisesta koulutus-, julkaisu- ja jäsen toimintaa varten.

Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin hallituksen ehdotuksesta osastopäällikkö Marja-Leena Virtanen Intrum International Oy:stä. Hallituksen erovuorossa olevien jäsenten tilalle valittiin MSC Jussi Kattelus Suomen Vakuutus Oy:stä, toimitusjohtaja Lassi Karppinen Perimistoimisto Contant Oy:stä ja Margit Ansamaa Yrityspalvelu Ansamaasta. Varapuheenjohtajaksi valittiin toimitusjohtaja Mats Nybondas, D&B Finland Oy:stä ja sihteeriksi perintäpäällikkö Elina Vihinen Yrittäjien Fenniasta. Tilintarkastajiksi valittiin Ritva Kahila Tamro Oy:stä ja Mauno Lehtonen LTP Lakimiesten Perintätoimisto Oy:stä sekä varatilintarkastajiksi aluepäällikkö Taavi Kallankari Elektroskandia Oy:stä ja luottopäällikkö Paula Nysten Onninen Oy:stä.

Vuodeksi 1998 valittiin luottoalan neuvottelukunnan puheenjohtajaksi Marja-Leena Virtanen ja jäseniksi Tom-G. Ahlroos, Lassi Kantola, Timo Korkalainen, Pertti Larva, Kari Mäkkärki, Mats Nybondas, Mikko Parjanne, Jyrki Pekkala ja Risto Suviala.

MUUT KOKOUKSET JA TAPAHTUMAT

Jäsenkokoukset

Ensimmäinen ylimääräinen jäsenkokous pidettiin 30.1.1997 Hotelli SAS-Radissonissa. Esitelmän Muutoksista ja työelämästä piti henkilöstöpäällikkö Matti Kostet Enso Oy:stä. Kokous muutti hallituksen esityksestä sääntöjä siten, että erovuorossa olevaa hallituksen jäsentä ei voida heti valita uudelleen, mikä henkilö on ollut hallituksen jäsenenä pitempään kuin puolitoista vuotta. Muutos järkeisti sääntöjä siten, että kesken toimikautensa eronneen jäsenen tilalle valitun uuden jäsenen ei tarvinnut heti erota edellisen jäsenen toimikauden päätyttyä. Toinen ylimääräinen jäsenkokous pidettiin 18.9.1997 Hotelli SAS-Radissonissa. Esitelmän osakeyhtiölain muutoksesta piti toimitusjohtaja Risto Suviala Eräpäivä Oy:stä.

Vuoden luottomies

Luottopäivät järjestettiin 1.-3.10.1997 m/s Silja Serenadella. Hallituksen tekemän periaatepäätöksen vuoksi vuoden luottomiestä ei tällä kertaa valittu.

Iltamat

Iltamat järjestettiin 20.3.1998 Pääpostitalossa.

JÄSENLEHTI

Yhdistyksen jäsenlehti Luottolinkki ilmestyi vuoden aikana neljä kertaa.

TOIMIKUNTIEN TOIMINTAKERTOMUKSET VUODELTA 1997

Luottoalan Neuvottelukunta

Luottoalan neuvottelukunta kokoontui keran tammikuussa keskustelemaan henkilörekisterilain muutoksista ja yhdistyksen kannanotoista siihen. Hallitus järjesti hallituksen ja luottoalan neuvottelukunnan keskuudessa tutkimuksen neuvottelukunnan lakikauttamisen tai muiden muutosten tarpeellisuudesta. Tulos osoitti, ettei muutoksiin ole syytä.

Lakitoimikunta

Vuoden aikana toteutui useita lainsäädäntö-

hankkeita, joitten valmistelussa toimikunta on ollut mukana. Yksityishenkilöiden velkajärjestelystä annettua lakia muutettiin 1.2.1997 lukien. Velkajärjestelyyn pääsyn edellytyksiä tiukennettiin tuntuvasti ja myös esteitä ja rauettamisperusteita selvennettiin. Velkajärjestelyasiat tuomioistuimista vähenivätkin puoleen verrattuna vuoteen 1996.

Ulosottolakia muutettiin ensin 15.3.1997, jolloin ulosottomiehen alueellista toimivaltaa laajennettiin ja luotiin mittava tiedonsaanti-järjestelmä sekä sivullisilta että julkisten viranomaisien rekistereistä. 15.5.1997 tuli voimaan ulosottolain muutos, jolla laajennettiin velallisen erottamisoikeutta ja mahdollistettiin vapaakuukausien myöntäminen palkan- ja eläkkeen ulosmittauksissa.

Mittava osakeyhtiölain uudistus tuli voimaan 1.9.1997. Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa ulotti alioikeusuudistuksen koskemaan 1.10.1997 lukien myös rikosjuttuja. Asianomistajan asema helpottui monella tavalla.

Henkilötietotoimikunta jätti mietintönsä 16.5.1997. Siihen sisältyy ehdotus laiksi yksityisyyden suojasta henkilötietojen käsittelyssä. Toimikunta valmisteli yhdistyksen lausunnon mietinnöksi.

Ryhmäkannetyöryhmä II antoi mietintönsä kesäkuussa. Toimikunta oli edustanut käsitystä, ettei ryhmäkanteelle juurikaan jää käyttöalaa maksukyvyttömyys- ja tietosuojasioissa. Esityksen asiaryhmien määrittelyssä päädyttiin samalle kannalle.

Oikeusministeriö asetti 16.4.1997 riita- ja hakemusasioiden sekä velkajärjestelyn horisontaaliryhmät, joiden tehtäväksi annettiin informoida ministeriön johtoa havaitsemistaan ongelmista ja kehittämistarpeista. Toimikunnan puheenjohtaja varatuomari Timo Mäki osallistui jäsenenä kummankin ryhmän työhön; mietinnöt luovutettiin marraskuussa.

Toimikunnan puheenjohtaja oli 13.3.1997 kuultavana eduskunnan lakivaliokunnassa saatavien perintää koskevassa lakihankkeessa, joka on kohdannut parlamentissa helikopterinomaisia turbulensseja ja oli vuoden lopulla edelleen selkiintymätön.

Puheenjohtaja osallistui perintäalan edustajana myös Ulosotto 2000 -toimikunnan yli 20 kokoukseen. Mietintö valmistui alkuvuodesta 1998.

Lakitoimikunta piti vuoden aikana neljä kokousta.

Rauno Niinimäki

Sopimus taloudesta ja rahasta

Teksti: **Margit Ansamaa**

Kuvat: **Hanna Nurmi**

Onhan euro ennen sitäkin eli siirtymäkaudella laillinen maksuväline mutta vain tili-rahana. Siirtymäaika on siten kolmen vuoden pituinen alkaen vuodesta 1999, jona aikana yritysten siirtyminen euron käyttöönottamiseen tapahtuu siinä aikataulussa kun kukin haluaa.

Kansalliset rahayksiköt, siis rahanvaihtoperiodin aikana, ovat laillisia maksuvälineitä korkeintaan kuusi kuukautta toisin sanoen 1.7.2002 asti. Tänä aikana on rinnan käytössä sekä euro että markanasetelit, mutta tätä aikajaksoa voidaan kyllä lyhentää kansallisella lainsäädännöllä jos niin halutaan. Rauno Niinimäki täsmensi, että sen jälkeen kun markka on lopullisesti lakannut olemasta laillinen maksuväline niin Suomen

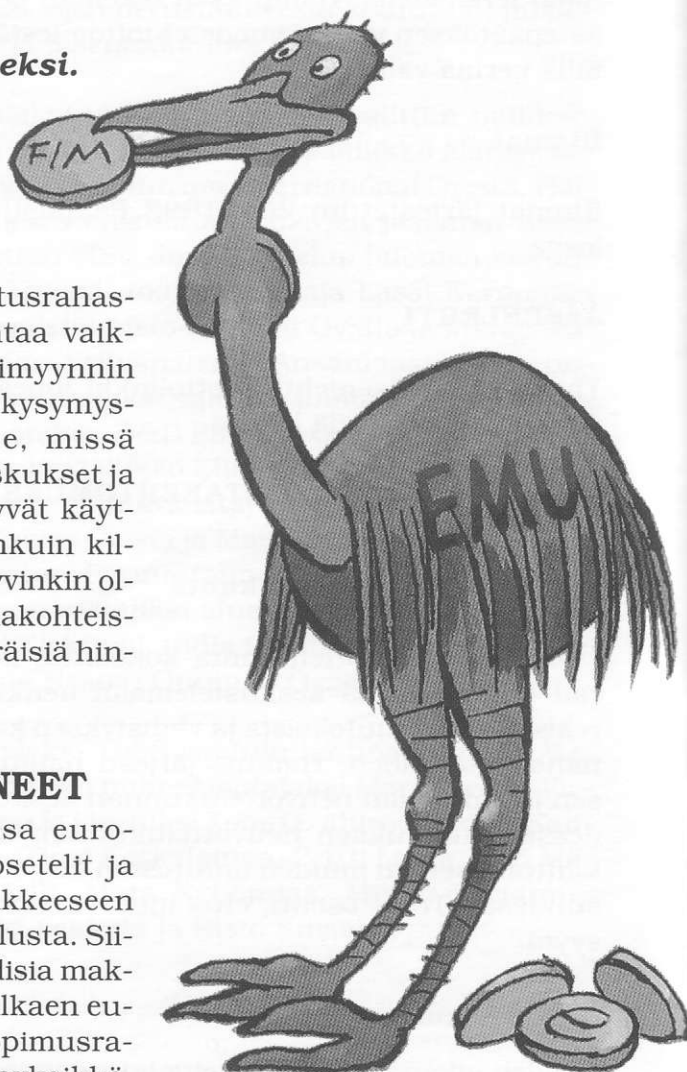
Olemme Valtiovarainministeriön EMU projektin projektipäällikön Rauno Niinimäen kanssa keskustelleet aiheesta Suomen kansallinen siirtymäsuunnitelma euron käyttöönottamiseksi. Aihe on laaja sekä ajankohtainen ja päätös Suomen mukana olostä ensimmäisessä vaiheessa tehdään heti kuluvaan kevään toukokuun alussa.

Kysyessäni miten kansalaiset joutuvat tekemisiin euron kanssa siirtymäkaudella **Rauno Niinimäki** totesi että siirtymäkauden aikana on hie- man epäselvää missä määrin euromääräistä palvelutarjontaa tulee kansalaisten saataville. "Ainakin ne kansalaiset jotka käyttävät pörssiä reittinä sijoittaessaan rahoja osakkeisiin tai joukkovelkakirjalainoihin ym. joutuvat tekemisiin euron kanssa". Pörssikauppa ja arvopaperimarkkinathan siirtyvät käyttämään euroa jo vuoden 1999 alusta. Pohdittaessa miten muuten jouduttaisiin tekemisiin euron kanssa Rauno Niinimäki kertoi että voitaisiin kuvitella kun raha ja pääomamarkkinat tulevat Euroopan laajuisiksi niin ulko-

mailta voi tulla sijoitusrahas- to-osuuksien tarjontaa vaika- kapa suoraan postimyynnin tapaisesti jne. Suuri kysymys- merkki on myös se, missä määrin eri turistikeskukset ja tämäntapaiset ryhtyvät käyt- tämään euroa ikäänkuin kil- pailutekijöinä. Voi hyvinkin ol- la että joissakin lomakohteis- sa esiintyy euromääräisiä hin- toja jne.

MAKSUVÄLINEET

Suomessa ja muissa euro- alueen maissa eurosetelit ja kolikot lasketaan liikkeeseen vasta vuoden 2002 alusta. Siitä lähtien ne ovat laillisia mak- suvälineitä ja josta alkaen eu- ro on myös ainoa sopimusra- hana käytettävä rahayksikkö.

Pankki lunastaa ne kymmenen vuoden aikana. Eli markka ei kuitenkaan muutu arvottomaksi 1.7.2002 jälkeen. Tämä aikahan on ollut jo aikaisemminkin käytössä rutiininomaisesti niiden seteleiden osalta joita on tähän mennessä uudistettu ja se on kyllä todettu riittäväksi ajaksi lunastukselle.

Muuntokerroin, mikä se on?

"Muuntokerroin ilmaisee Suomen markan ja euron välisen suhteen. Se määritellään 1.1.1999 jolloin Suomen markka kiinnitetään peruuttamattomasti euroon. Muuntokerroin ilmaistaan kuuden merkitsevän numeron tarkkuudella. Siinä on yksi luku ja pilkku sekä viisi desimaalia eli siitä muodostuu kuusi merkitsevää numeroa. Kun jaetaan markkasumma kerrotoimella niin saadaan eurosumma ja kun sillä kerrotaan eurosumma niin saadaan markkasumma".

KORKO-NOTEERAUS

Kun peruskorosta luovutaan, niin mitä sen tilalle tulee? "Peruskoron osalta on pankkivaltuusto päättänyt siitä. Pankkivaltuuston asemahan muuttuu tässä Euroopan keskuspankkijärjestelmässä sillä tavalla, että Suomen Pankki ei voi enää tällaisia kansallisia korkoja noteerata. Silloin tilalle täytyy ottaa jokin vaihtoehto koska muussa tapauksessa jouduttaisiin melko suureen työhön, sillä peruskorko esiintyy melko monessa laissa ja sitä käytetään viitekorkona useassa paikassa eli helpointa on ottaa sille jokin jatko. Valtiovarainministeriön virkamiesten piirissä on ajatuksena että jatko olisi sellainen jossa peruskorko laskettaisiin aina 12 kuu-

kauden markkinakoron perusteella. Tässä otettaisiin 12 kuukauden markkinakoron keskiarvo kolmen kuukauden periodilta ja sen perusteella määriteltäisiin peruskorko seuraavaksi kuudeksi kuukaudeksi, eli kaksi kertaa vuodessa suoritettaisiin laskenta. Perusajatukseksi on että vuoden vaihteen yli peruskorko jatkuisi tällä tasolla ensimmäisen kuuden kuukauden ajan ja siten ensimmäinen tarkistus olisi kesäkuun lopussa 1999. Näissä korko-olosuhteissa se näyttäisi tasoltaan pysyvän suurin piirtein ennallaan koska 12 kuukauden heliborkorko ja peruskorko ovat lähellä toisiaan. Olenaisista muutosta korkotasoon ei näillä näkymin tule olemaan".

EURON VAIKUTUKSET KANSALAISILLE

Kiinnostavaa on myös onko eurolla joitakin muita vaikutuksia yksityisille henkilöille maksettaviin palkkoihin, työeläkkeisiin tai sosiaaliturvaan kuin rahayksikön muutos. Tähän Niinimäki totesi, että ei tule olemaan muita vaikutuksia sillä kaikki tulot ja sosiaaliturvaetuudet tulevat pysymään ennallaan ja nykyisen lainsäädännön puitteissa. Ainoa muutos tulee olemaan se kun ne muuntokertoimella muutetaan euromääräiseksi eli käytännössä siirrytään vain uusiin numeroihin.

MUUTETAANKO SOPIMUKSET?

Mitä vaikutuksia sitten euroasetuksilla ja siirtymisellä euroon on kansallista rahayksikköä käyttäviin sopimuksiin ja miten sopimusten sisältö muuttuisi, jouduttaisiinko uusimaan

oikeudelliset asiakirjat jne.? Vastauksena kysymykseeni oli, että tullessa vuoteen 2002 niin siitä eteenpäin kaikki markkaviittaukset tulkitaan automaattisesti euromääräisiksi eli muutostarvetta ei ole esim. laina- tai vuokrasopimuksiin eikä yhtiöjärjestyksiin tms. Tämä on hyvin selkeä ja kattava sääntö koko euroa koskevassa lainsäädännössä. Tähän onkin kiinnitetty hyvin paljon huomiota ettei mitään katkosta sopimuksissa tulisi. Siirtymäkauden aikana markkasopimukset pääsääntöisesti tulkitaan markkoiksi ja eurosopimukset euroiksi. Molempien ovat laillisia rahayksiköitä. On pyritty myös siihen ettei sopimusosapuolille tule ylimääräistä työtä ja kustannuksia euroon siirtymisestä.

RAHAN ARVO, MUUTTUUKO SE?

Yksi koko euroharjoituksen eli lähentymiskauden perusideana on ollut se että saataisiin vakautta Euroopan rahaoloihin koska varsinkin pieniä valuuttoja on vaivannut spekulatioille alttiiksi joutuminen ja silloin on ollut korkeita korkoja ja melkoisia kurssivaihteluja, jotka ovat monin tavoin olleet hankalia yritysten kannalta. Eurorahan perusideana on saada rahan taakse suurempi ja vakaampi talousalue sekä pyritään arvoltaan sisäisesti ja ulkoisesti vakaaseen rahayksikköön. Ilmeisesti siihen ollaan pääsemässä koska kaikki potentiaaliset mukaan tulevat maat ovat saavuttaneet hyvin alhaisen inflaatiovauhdin jo ennen kuin ollaan siirtymäkaudella ja se pitäisi tietenkin myös säilyttää. Inflaatiovauhti lienee nyt alle 2% joka on historiallisesti aika moinen saavutus ja se on

myös koko euroalueella yhtä vakaa. Mitä sitten tulee rahan ulkoiseen vakauteen suhteessa dollariin ja jeniin niin se johtuu tavallaan samasta syystä eli jos on riittävä hintavakaus valuutan perusalueella niin se heijastuu koko sen arvoon.

LAINSÄÄDÄNTÖ

Kansallinen lainsäädäntö tulee muuttumaan kolmanteen vaiheeseen mentäessä. Rauno Niinimäki kertoi, että muutamia muutoksia todella tulee sekä julkis-että yksityisoikeudelliselle puolelle. "Julkisoikeudellisella on tärkein hallitusmuodon 72 § jossa lukee että Suomen rahayksikkö on markka. Perustuslakivaliokunnan mukaan lakimuutos toteutettaisiin suuren perustuslakiuudistuksen yhteydessä tullessa voimaan vuonna 2000. Muutoksia tulee myös Suomen Pankkia koskevaan lakiin sillä tavalla että Suomen Pankki soveltuisi tähän Euroopan keskuspankkijärjestelmään ja lisäksi tarvitaan tietysti rahalakimuutos. Lakeja ei kuitenkaan muuteta sen takia että laissa lukee markka, koska tämä euroasetus pitää huolen siitä että markkaviittaukset lainsäädännössä luetaan euroviittauksiksi. Tämän jälkeen tärkein asia on tehdä osakeyhtiölakiin säännökset, jotka mahdollistavat euron käyttöönoton yhtiöjärjestyksissä ja osakepääoman ilmoittamisessa heti siirtymäkauden alusta lukien. Nykyisen tulkin mukaan olemassaoleva lainsäädäntö ei sitä sallisi mutta korjaus tähän tulee olemaan hyvin pieni. Lähtökohta on, ettei yrityksiä koskeva normisto muuttuisi eli osakeyhtiölaki ja kirjanpitolaki pysyvät ennallaan ja kaikki muutokset joita tarvitaan auttaisivat yrityksiä te-

kemään euromuutokset joustavasti. Osakeyhtiölakiin tulee pykälä joka helpottaa tasalukuihin pääsemistä osakepääomassa, muutettaessa se euromääräiseksi. Harkinnassa ja valmistelussa on, että myös osakkeen nimellisarvosta voitaisiin luopua kokonaan jos halutaan. Nämä muutokset olisivat suurimmat ja lisäksi joitain pieniä asioita, joita joudutaan muuttamaan mutta ne eivät ole kovin merkityksellisiä. Lainsäädännön muutostarpeet ovatkin pienemmät kuin mihin oli tiin varauduttu. Tarkoituksena on saattaa euroasetus ja kansallinen lainsäädäntö vastaamaan toisiaan".

Entä arvonlisäverotus, tulee se muuttumaan tai yhtenäistymään? "Arvonlisäverotus ei tule muuttumaan ainakaan eurorahan vuoksi vaan se on oma prosessinsa. Yhdenmukaistamistoimenpiteitä ei sen vuoksi tule. On sitten kokonaan eri asia että integraatio ja yhteismarkkinoiden syventäminen asteittain tuo mukanaan joitain 'harmonisointi' paineita. Se on kuitenkin rahauudistuksesta riippumaton tapahtuma" toteasi Rauno Niinimäki.

Yritystoimintaan kuuluvat asiat kuten kirjanpito, tilinpäätös ja valuuttakurssien voitto- ja tappiot ovat asioita, joihin tulee siirtymä kautena kiinnittää huomiota. **Mitä tulisi huomioida ja milloin?** "Perusajatuksena on etteivät lait muutu. Oikeusministeriö ja Kirjanpitolautakunta ovat tulleet siihen tulokseen, että kirjanpito ja yhtiöjärjestys sekä tilinpäätös ovat toisistaan riippumattomia asioita. Jokaista näistä voidaan tarkastella erillisinä asioina. Kirjanpito voidaan haluttaessa aloittaa euroissa 1.1.1999 joten tilinpäätös-

tösikin kannattaa luonnollisesti laatia euroissa. Jos kirjanpito on kuitenkin markkoissa, niin tilinpäätös voidaan silti laatia euroissa. Eli markkoissa tehty kirjanpito ei rajoita tilinpäätöksen rahayksikköä. Lisäksi kirjanpito voidaan osittain laatia euroissa ja markkoissa. Yhtiöjärjestyksessä ilmaistu osakepääoma voi olla joko markkoissa tai euroissa, riippumatta kirjanpidon tai tilinpäätöksen rahayksiköstä". Siirtymisestä on haluttu tehdä sellainen, että euroasia on mahdollisimman joustavaa yrityksille. Käytetty rahayksikkö on kuitenkin luonnollisesti aina ilmoitettava. Kun euroalue muodostetaan ja kaikkien euroalueen valuutat kiinnitetään peruuttamattomasti euroon niin silloin tiedetään varmasti mitkä ovat rahoihin, rahamääräisiin velkoihin ja saataviin liittyvät tappiot ja voitot. Ne täytyy tunnustaa heti seuraavassa tilinpäätöksessä, ainakin tappioiden osalta. Jos tilikausi päättyy tämän vuoden viimeinen päivä niin silloin kiinnityskurssitasolla täytyy kursata voitot ja tappiot ja ne täytyy tunnustaa vuodelta 1998. Joitakin poikkeuksia kyllä löytyy esim. tappiot on tunnustettava heti mutta voittojen kirjauksissa on jaksotusmahdollisuuksia.

Osakepääoman määrän muuttaminen niin osakeyhtiössä kuin asunto-osakeyhtiössä tulevat muutoksen kohteeksi.

Mitä muutokset koskevat ja miten ne toteutuisivat?

"Lähtökohta on ettei välttämättä tarvitse muuttaa osakepääomaa. Jos osakkeilla ei käydy kauppaa, ei osakepääomaa kannata muuttaa koska yhtiöjärjestyksen mukainen osakepääoma vuoden 2002 alusta muutokertoimen avulla tulkitaan joka tapauksessa euroissa. Asunto-osakeyhtiöiden osalta ei ole järkevää muuttaa osakepääomaa mutta pörssinoteerattujen yhtiöiden varmastikin kannattaa muuttaa osakepääomansa euromääräiseksi jo imago syistäkin. Todennäköisesti nämä yhtiöt muuttavat tilinpäätöksensä ja koko informaationsa euromääräiseksi". Niinimäki jatkoi vielä että pörssinoteerattuihin yhtiöihin kohdistuva kiinnostus on koko Euroopassa olevan sijoittajakunnan laajuinen ja todennäköisesti useat yritykset tulevatkin siirtymään jo vuoden 1999 alusta euroon, ainakin monikansalliset yritykset ottavat euron päävaluutakseen.

Muutenhan osakeyhtiölain 1.9.1997 muutoksen kautta tullut pitkä siirtymäaika mahdollistaa osakepää-

oman muuttamisen suoraan euroissa eikä markkamuo-
tosta vielä tänä vuonna edes kannata tehdä, koska molemmat muutokset voidaan jatkossa tehdä samanaikaisesti.

LUOTTOTOIMINTA

Luottoalalla yrityskiinnityslain ja osittain maakaaren muutokset vaikuttavat arvioitaessa asiakkaan antaman pantin arvoa. Onko siirtymisellä vaikutuksia kyseisiin asioihin ja miten vaikutukset ilmenevät? "Yhteyttä rahamuutokseen näillä asioilla ei suoranaisesti ole, samat pantin arvostamisperiaatteet ovat suositeltavia käytössä kuten ennenkin" kertoi Rauno Niinimäki. "Haluttaessa ajatella 'pitkän mutkan' kautta niin euroopanlaajuinen yhteinen pääomamarkkina, joka välillisesti vaikuttaa myös yritysten markkina-arvoon, eli jos tämä laajempi mahdollinen sijoittaja-intressi jotenkin vaikuttaisi meidän yritysten arvoa nostavasti niin sillä voisi olla vaikutusta kyseisiin asioihin, joskin jonkin verran kaukaa haettuna ajatteluna".

Tuleeko sitten siirtyminen euroon vaikuttamaan jo luotto-alalla vakiintuneisiin toimintatapoihin tai menetelmiin? Tähän Rauno Niinimäki vastasi, että nyt jo sovelletaan kansallisia tapoja sekä säännöksiä jotka yhteisen rahan takia kansainvälistyvät entisestään, joten voi hyvinkin olla, että meille tulee vähittäiskaupan rahoitusmuotoja ulkomailta. Tämä on sellaista aluetta ettei yksityiseltä luotonantajalta tarvitse välttämättä tarkistaa luottokelpoisuutta vaan käytetään niin sanottuja kredit scoring-systeemejä. Paineet yhtenäiseen käytäntöön siirtymiseksi kyllä lisääntyvät. Samalla ta-

valla kuin paine lisääntyy joukkovelkakirjamarkkinoilla yhtenäisiin käytäntöihin ja siellähän tätä yhdenmukaistamista jo tehdään. Samalla tavalla myös luottoalan yhdenmukaistaminen on jo käynnissä.

"Luotonmyöntämisen perusteet ovat aika vakioita joten yleiset perusteet luotonannossa eivät tule muuttumaan, ainut on lainatarjonnan lisääntyminen ja monipuolistuminen mikä muuttaa luottopolitiikkaa tarkemmaksi ja laajemmaksi".

LUOTTOKAUPPA EU-MAISSA

Luottokauppa EU-maiden kesken on jo nyt vilkasta. Minkälaisia mahdollisuuksia rahaliittoon kuulumisen siten antaa luotonannon puolella yrityksille? "Rahaliiton yksi olennainen tarkoitus on vaikuttaa luotonmyöntämiseen ja rahoituksen ostamiseen. Rahaliittoon kuulumisen tuo yritysten ulottuville moninkertaisen määrän rahoituslähteitä, koska ei ole enää valuuttakurssiriskiä. Erityisluottolaitosten palvelut olisivat samalla tavalla kaikkien käytössä, mutta vaikeuksia saattaa tulla arvioitaessa lainanottajan toiminnan riskien määrää ja laatua, koska esim. Kera tuntee Suomen riskitilanteen huomattavasti paremmin kuin jonkin muun maan luottolaitos. Pääsääntöisesti tullaan varmaan luottotamaan suomalaisia yrityksiä tästäkin syystä. Varsinaisten valuuttaluottojen ottamistarve tulee kuitenkin poistumaan, koska kaikki luotonanto tapahtuu jatkossa euromääräisenä". Rauno Niinimäki kertoi, ettei näe mitään syytä miksi yrityksillä olisi tarvetta ottaa muita ulkopuolisia va-

luottaluottoja tässä tilanteessa. Tämä johtuu siitä, kun euron rahasta tulee yksi kolmesta suuresta maailmanvaluutasta ja kun kaikki valmistelu on tähän asti siihen että eurosta tulee hyvin vakaa ja alueesta hyvin alhainen inflaatioalue. Se merkitsee myös sitä että euron korko tulee olemaan suhteellisen alhainen. "Vaikea olisi kuvitella että dollarin tai jenin korko menisi niin alas että sen takia kannattaisi ottaa kurssiriskiä". Euron ulkopuoliset valuutat muutetaan aina ensin eurovaluutan muuntokursilla eli markalla ei ole enää kurssia dollariin ja jeniin eikä muihin ulkopuolisiin valuuttoihin, ainoastaan eurolla on kurssi. *Markka onkin jatkossa euron ilmenemismuoto.*

Entä riskit? Mitä ne olisivat ja kuinka pian tunnistettavissa? Riskiasetelma ei muutu olennaisesti, syytä on kuitenkin kiinnittää huomiota dokumentaation lisäämiseen ja luottokelpoisuuden tarkistamiseen jo ennen luoton myöntämistä".

EKPJ

Maastrichtin sopimus edellyttää, että (Euroopan Keskuspankkijärjestelmän) EKPJ:n on aina vaadittava luotoilleen täydet vakuudet. **Mitä tämä merkitsee ja miten Suomen Pankki arvioi ja seuraa vakuusmateriaalia?** Niinimäen mukaan EKPJ ei oikeastaan anna luottoa kuin pankeille eli keskuspankki pitää huolen pankkien likviditeetistä. Samat luotonannon ehdot ovat pankeille kuin muillekin yrityksille eli pankkikaan ei saa luottoa omalla nimellään, vaan sen on asetettava turvaava vakuus. Vakuusmateriaali on lueteltu EKPJ:n rahapolitiikan määrittelyissä ja

Näin euro vaikuttaa lainsäädäntöön

Säädös	Muutoksen tarkoitus	Aikataulutavoite
Laki Suomen Pankista	Niveltää SP:n päätöksentekoa EKPJ:ään	Esitys valmis lähiviikkoina
HM:n 72 §	Muuttaa säännös, jonka mukaan rahayksikkö on markka	Voimaan v. 2000
Uudet säädökset peruskorosta	Peruskoron jatkuvuus	Esitys tänä keväänä
Mahdolliset korkosäädökset	Heliborin jatkuvuus	Esitys ehkä tänä keväänä
Osakeyhtiölaki	1. sallia euromääräinen osakepääoma 1999-2001 2. mahdollistaa luopuminen osakkeen nimellisarvosta 3. helpottaa osakepääoman pyöritys eurotasalukuun	Voimaan 1999 alusta " "

ne on lueteltu listassa, josta löytyy vakuuskelpoiset esim. tunnettujen ja luotettavien yritysten joukkovelkakirjat, osakkeet jne. Suomen Pankki ei ole vielä julkistanut listaa, mutta se on tekeillä esim. niistä suomalaisista yrityksistä, joiden paperit kelpaavat vakuusmateriaaliksi.

TARGET-JÄRJESTELMÄ

Rahaliiton ja maksuliikenteen hoidossa keskeistä osaa tulee näyttölemään Target-järjestelmä. **Mikä se on?** Se on perustettu pääasiassa rahapolitiikan hoitamista varten. Kun Euroopan keskuspankkijärjestelmä on hajautettu eli rahapolitiikan operaatiot suoritetaan pääasiassa kansallisissa keskuspankeissa, niin näiden välille tarvitaan ajantasainen rahaliikennejärjestelmä. Target palvelee sitä etupäässä ja se käsittelee suuria maksuja. Sen lisäksi sitä voidaan käyttää kyllä yksityisten maksujen välittämiseen mutta rahamäärän täytyy olla silloin huomattavan suuri. Ero, joka Targetilla on verrattuna nykyisiin maksujärjestelmiin, on siinä että Target toimii bruttoperiaatteella jolla varmistetaan ettei maksu siirry eteenpäin ennenkuin velallisen tiliä on veloitettu. Näissä muissa järjestelmissä eli nykyisissä nettomaksujärjestelmissä liikkuu massoittain pieniä maksuja. Näissä päivän aikana puhelimitse annetaan maksumääräys sekä tehdään

katevarmistus ja pankkien väliset velat ja saatavatselvitetään vasta päivän päätyttyä. Target-järjestelmässä systeemi on luotu aukottomaksi joka parantaa myös velkojan asemaa".

Euron käyttöönottoaminen vaikuttaa Rahoitustarkastuslaitoksen valvottavilleen (pankit ja vakuuslaitokset) antamiin määräyksiin ja ohjeisiin. Mihin asioihin muutokset kohdistuvat ja mitkä ovat keskeiset muutokset? Nykyinen systeemi ei tule olennaisesti muuttumaan, ehkä vain joitain teknisiä muutoksia tulee. Valvonta toimii edelleen samalla tavalla tiesi Niinimäki kertoo.

Rahoitussektorilla muutoksia tulee maksuvälineisiin, automaatteihin ja valuutanvaihtoon. Mitä muutokset ovat siirtymäajalla? Siirtymäaikana muutoksia maksuvälineisiin ei tule sillä eurosetelit ja kolikot lasketaan liikkeen vasta siirtymäkauden jälkeen 1.1.2002 eli automaattit antavat ainostaan markkoja siirtymäkaudella. Laskunmaksuautomaatteihin tulee kyllä muutos, sillä myös yksityiset kansalaiset siirtyvät joiltain osin euron käyttäjiksi tilirahana.

"Ainoa uusi asia on valuutanvaihto. Siirtymäkauden ajan erona nykytilanteeseen olisi lähinnä se, että valuutanvaihtotilanteessa maksettava vaihtopalkkio on aikaisemmin sisältänyt valuutan pitämises-

tä aiheutuvan korkokustannuksen, valuuttakurssiriskin ja vaihtamisesta aiheutuvan työn. Uskoisin rahanvaihtoperaation halpenevan tavalisen turistin kannalta koska kustannuksista jää jatkossa pois valuuttakurssiriski. Käytäessä tänä päivänä rahakauppaa on olemassa osto- ja myyntikurssi ja niiden välillä on agio, joka jatkossa tulee jäämään pois eli jatkossa ilmoitetaan vain yksi kiinteä muuntokurssi ja vaihtopalkkio tulee lähinnä komission muodossa joka laskutetaan asiakkaalta rahan vaihdon yhteydessä".

SIJOITUKSET

Arvo-osuuksien käsittelyjärjestelmä. Mikä se on ja miten se toimii? Arvopaperikeskuksen arvo-osuuksien käsittelyjärjestelmissä kaupat selvitetään vuoden 1999 alusta ainoastaan euroissa, vaikka kaikkia arvo-osuuksia ei muunnettaisikaan euromääräisiksi. Arvo-osuusjärjestelmä sisältää mm. joukkovelkakirjoja ja osakkeita jotka ovat arvo-osuuksina ko. järjestelmissä. Mm. osa valtion liikkeessä olevasta joukkovelkakirjakannasta muutetaan euromääräiseksi heti vuoden 1999 alusta.

Entä vakuutussektorin sijoitustoiminta? Mitä vaikutuksia siirtymisellä on siihen? Sijoitustoiminta menee euroon heti sillä koko sijoitusmarkkinat euroopanlaajuisesti siirtyy euroon, joten markkamääräisiä sijoituksia ei ole edes mahdollista tehdä.

JULKINEN HALLINTO

Mitä julkisen hallinnon puolella tapahtuu nyt ja siirtymäaikana sekä onko val-

tionhallinnon eri ministeriöillä jokin yhteinen linja koska ne ja niiden alaiset tahot (esim. Kaupparekisteri, Tullihallitus, Kela, Tilastokeskus, Verohallinto, erityisluottolaitokset tai korkotukilainoitus) tulevat siirtymään euroon? "Tiedottaminen euroon siirtymisestä on jo aloitettu erilaisten julkaisujen ja joukkoviestimien avulla. Tiedämme toukokuussa mitkä maat ovat mukana talous ja rahaliitossa tässä vaiheessa ja tulemme tiedottamaan kansalaisille mm. joukkoviestimien erilaisin välinein mahdollisimman avoimesti ja selkeästi missä ollaan ja mitä se merkitsee kunkin kansalaisen kannalta sekä siirtymiseen yleensä vaikuttavista käytännön asioista. Pääperiaate ministeriöiden siirtymisestä euroon on, että jokainen viranomaisen päättää omalta osaltaan milloin euro otetaan käyttöön. Yleinen periaate valtionhallinnossakin on asiakkaiden toiveiden huomioon ottaminen ja lisäksi pyritään yhdenmukaiseen siirtymiseen tarkoituksenmukaisella tavalla. Valtionhallinnon sisäisenä rahayksikkönä kuitenkin käytetään markkaa koko siirtymäkauden ajan. Ne viranomaiset jotka eniten tulevat tekemisiin euroa käyttävien asiakkaiden kanssa tulevat palvelemaan asiakkaitaan euromääräisenä myös siirtymäkauden aikana. EMU projektissa ovat mukana kaikki ministeriöt ja Verohallitus yms. ja kaikkien tavoitteena on euroon siirtymisen helpottaminen".

Lopuksi esitin projektipäällikkö Rauno Niinimäelle hypoteettisen kysymyksen: Oletetaan, että kun euro ja EMU ovat olleet voimassa joitakin vuosia, niin Suomi

haluaisi irtautua siitä. Miten se tapahtuisi ja olisiko se yleensä mahdollista? Entä jos koko järjestelmä purkautuisi, onko suunnitelmaa sen jälkeen? Luonnollisesti kansalaisia askaruttaa esitettyjen kysymysten asiat, totesi Rauno Niinimäki. "Maastrichtin sopimuksessa ei ole säädöstä siitä millä tavalla tästä voisi irtautua. Voisi sanoa että järjestäytyneellä tavalla siitä ei voi irtautua. On hyvin vaikea myös kuvitella tilannetta, että Suomi yksin joutuisi sellaiseen tilanteeseen jossa irtautumista tulisi ajatella. Näen tilanteen niin, että oli meillä kuinka suuria vaikeuksia hyvänsä, on niiden voittaminen helpompaa kuulumalla euroalueeseen kuin olla sen ulkopuolella. Onhan meillä kokemuksia vaikkapa viime vuosikymmenen vaihteen tienoilta, jolloin meillä oli oma raha ja politiikka. Silti jouduimme tilanteeseen jossa korot olivat 20%:n luokkaa ja kurssivaihtelut 30%:n tienoilta. Olisimme selvinneet todennäköisesti helpommalla jos olisi ollut yhteinen euroraha". Rauno Niinimäki sanoikin ettei pysty kuvittelemaan tilannetta, jossa Suomi yksin joutuisi harkitsemaan irtautumista. "Mitä taas tulee järjestelmän purkautumiseen niin siihen johtavien tapahtumien tulisi olla maailmansodan luokkaa tai vastaavia mullistuksia, jolloin myös jopa valtion rajat muuttuisivat jne. Taloudellisella suunnalla en pysty näkemään sellaisia syitä, jotka johtaisivat systeemin purkautumiseen" totesi Valtiovarainministeriöstä Rauno Niinimäki keskustelumme lopuksi.

LIIKE- INFORMAATION MERKITYS IDÄN- KAUPPIAALLE

Vanhoina, entisen Neuvostoliiton aikoina suomalaisilla oli varsin edullinen rooli suuren itäisen naapurimme kauppakumppanina. Tämä perustui Suomen geopolitiittiseen asemaan sekä siihen liittyvään suotuisaan KEVSOS-sopimukseen sekä sotakorvausjärjestelyn aikana syntyneisiin liikesuhteisiin. Suuria miljardikauppoja solmittiin liukuhihnalta vastapuolen valtiolisten osto-organisaatioiden ja suomalaisten suuryritysten välillä. Pienempien yrittäjien osaksi jäi yleensä alihankkijan tehtävät.

Järjestelmän sorruttua oli vastassa uudet haasteet. Olemassaolevia yrityksiä yksityistettiin Venäjällä päätähuimavaa vauhtia ja uusia pieniä yrityksiä syntyi kuin sieniä saateella. Osto-organisaatiot hävisivät suunnitelmatalouden myötä ja valtiollisilla laitoksilla ei ollut enää rahaa hankintoihin. Suomen vienti Venäjälle ja muihin IVY-maihin romahhti. Liikesuhteiden luominen piti alkaa melkein alusta, vaikka useat vanhan järjestelmän aikaiset johtajat olivatkin pitäneet varsin hyvin puolensa yksityistämisaallon aikana.

Myös kilpailu kiristyi välittömästi kun Suomen suosituimmuusasema poistui ja jouduttiin samalle kentälle keski-eurooppalaisten ja amerikkalaisten kanssa. Vaikkakin tämä oli ongelma vanhoille idänkauppiaille, oli se toisaalta mahdollisuus ja haaste lukemattomille suomalaisille PKT-yrittäjille, jotka alihankinnan sijasta pystyivät aloittamaan itsenäisen markkinoinnin suoraan venäläisille kauppakumppaneille. Haasteena oli ja on etsiä vastaukset seuraaviin, toiminnan tehokkaan aloituksen kannalta välttämättömiin kysymyksiin:

- mitkä ovat markkinat ja keitä ovat kilpailijat?
- miten löydämme hyvät yhteistyökumppanit?
- ovatko yhteistyökumppanit luotettavia eli saammeko rahamme?

Länsimaissa yhteiskunnan ja liike-elämän tietoinfrastruktuuri on niin kehittynyt, että näiden tietojen hankkiminen on varsin helppoa. Venäjälläkin tämä on vastoin yleistä käsitystä mahdollista.

Asko Ojanen

Myyntijohtaja

Dun & Bradstreet Finland Oy

Tullitilastoista apua yhteistyökumppaneiden hankkimisessa

Kun viejäyritys on oivaltanut tuotteillaan olevan mahdollisesti kysyntää rajan takana, ja varmistanut, että niille on mahdollista saada viranomaissertifiointi ja mahdollisesti vaadittavat muut luvat, on aika tutkailla jakelukanavia. Usein impulssi viennin aloittamiseksi on syntynyt venäläisen asiakkaan otettua yhteyttä ja ilmaistua kiinnostuksensa ryhtyä markkinomaan tuotetta kotimarkkinoillaan, joiksi usein mielletään koko Venäjän Federaatio sekä muut IVY-maat. On kuitenkin vain pieni todennäköisyys, että juuri tämä yritys olisi ainut ja paras vaihtoehto. Ammattimainen ote vaatii systemaattisempaa markkinoiden selvitystyötä.

Varsinaisia markkinatutkimuksia on Venäjällä hankala suorittaa maan fyysisen koon ja huonon infrastruktuurin vuoksi, mutta ainakin yksi instanssi toimii tiedon yksityiskohtaisen hankinnan ja rekisteröinnin kannalta tehokkaasti, nimittäin tulli.

Koska Venäjän Federaation tuloista merkittävä osa saadaan veroina, tulleana ja veroluontoisina maksuina, kuten Suomessakin, on näiden funktioiden toiminnan tehokkuus elintärkeää. Vaikka veroja on valtava määrä kierretty ja perimättä maan puutteellisen sisäisen kontrollin vuoksi, maan rajojen valvonta on edelleen varsin tehokas-

ta ja tullin valta ja byrokratia jäljellä, kuten olemme useissa yhteyksissä saaneet Vaali-maan rekkajonojen muodossa todeta. Varsinaista salakul-jetusta tapahtuu merkittävästi pääasiassa eteläisen rajan yli ja tällöin on kysymyksessä huumeet ja muut vastaavat artikkelit, joista emme tässä yhteydessä ole kiinnostuneita. Tullitilastoissa kiinnostavaa on, että niistä saatava tieto on aivan jotain muuta kuin mitä esimerkiksi Suomen viennistä ja tuonnista on saatavissa. Edustamani yrityksen Mosko-van toimisto jalostaa esimerkik-si raportteja, joista tietyn tullinimikkeen osalta saadaan selville seuraavat tiedot:

- Tuonnin arvo ja volyymi kuukausittain tammikuusta 1995 lähtien US dollareina ja tonneina alueittain; Venäjä on tilastoinnissa jaettu 30 erilliseen talous/tullialueeseen. Tilaston perusteella voidaan siis määritellä tullinimikkeen tarkkuudella kunkin tuotteen olemassaolevat markkinat länsimaisille tuotteille koko Venäjällä ja talousalueittain.

- Tuonnin arvo ja volyymi tiettyinä haluttuna ajanjakso-na tammikuusta 1995 lähti-en alkuperämaittain dolla-reina ja tonneina.

- Tuonnin arvo ja volyymi tuontipaikoittain (Ports of Entry) dollareina ja tonneina.

- Suurimmat tuojat koko-järjestyksessä; yrityksen nimi, osoite, tuonnin arvo ja volyymi dollareina ja tonneina.

- Yllämainittujen maahan-tuojien ulkomaiset toimittajat eli päämiehet.

- Suurimmat ulkomaiset viejät Venäjälle ja heidän vien-tinsä arvo ja volyymi dolla-reina ja tonneina.

- Yllämainittujen suurim-pien viejien asiakkaat eli maa-hantuojat Venäjällä.

Koska tilasto on tullinimi-kekohtainen, on helppo tode-

ta että ylläluetellun tiedon pe-rusteella saadaan varsin hy-vä kokonaiskuva länsimais-ten tuotteiden markkinoista, markkinaosuuksista, hinta-tasosta ja suurimmista poten-tiaalisista asiakkaista. Olo-suhteet tuntien tämän tiedon hankkiminen muita kanavia käyttäen lienee täysin mahdo-tonta.

Asiakkaiden maksukyvyn varmistaminen ja seuraaminen luottotietojen avulla

Venäjän vientiin sisältyy sekä poliittisia että taloudellisia ris-kejä. Emme tietenkään mah-da mitään poliittisille riskeille, mutta omiin kauppasuhteisiimme liittyviä taloudellisia riskejä voimme jo nykyään hallita. Aikaisemmin, kun ennakkomaksu oli itsestään-selvyys, luottotappioriskiä ei ollut. Kun kuitenkin aivan vii-me vuonna saksalaiset ja ita-lialaiset yritykset alkoivat myöntää maksuaikoja valtion-takausmenettelyn nojalla, jou-tuvat myös suomalaisyritykset vastaamaan tähän, jos aiko-vat säilyttää markkinat. Myös venäläisen lainsäädännön muuttuminen ennakkomak-sujen osalta valuutan laitto-man maastaviennin hillitsemi-seksi on vaikeuttanut ennak-komaksuperiaatteella tapah-tuvaa kaupankäyntiä. Valtion-takuukeskus myöntää myös suomalaisille viejille venti-takuuta tietyin perustein, mut-ta viejälle jää näissäkin tapa-uksissa omaa riskiä kannet-täväksi.

Luottotietoja saadaan ny-kyään Venäjältä jo varsin kattavasti. Mikäli luottotietoja ei yrityksestä löydy, tai yritys on toimittanut rekisteriin puutteelliset tiedot, on syytä

ainakin varmistua siitä, mik-si yritys on haluton antamaan tietoja itsestään. Usein tähän on syynä se että raportin pe-lätään joutuvan mafian kä-siin, joka sen perusteella pys-tyy arvioimaan yrityksen ky-vyn maksaa suojelumaksuja. Tämän vuoksi myös annetut tiedot ovat joskus todellista vaatimattomampia. Myös pi-meän käteisrahan käyttö vää-ristää usein lukuja. Mutta ti-lanne voi olla myös se, että yritys on olemassa vasta pa-perilla tai käyntikortilla, eikä sillä ole mitään todellista toi-mintaa. Näissä tapauksissa on myyjän tietenkin hyvä olla asiasta tietoinen. Luottotieto on siis joskus puutteellise-nakin varsin hyödyllinen sekä liikesuhdetta aloitettaessa että sen kestäessä yhteistyö-kumppanin tilanteen ja tätä kautta oman riskin seuraami-sessa.

Kaupanteko Venäjälle al-kaa luonteeltaan muistuttaa yhä enemmän traditionaalis-ta länsivientiä. Toimitaan yk-sityisten yritysten ja yrittäjien kanssa, selvitetään kokonais-markkinoita, valitaan oma markkinasegmentti ja yhteis-työkumppanit ja seurataan heidän maksutapaansa ja ta-loudellista tilannettaan. Tä-hän kaikkeen on siis jo saata-vissa tietoa päätöksenteon tu-eksi ja avuksi; ja mikäli maan poliittinen ja taloudellinen ke-hitys jatkuu vakaantuvalla kurssilla, tulee saatavan tie-don laatu ja määrä jatkuvasti lisääntymään.

Entistä suunnitelmalli-sempi lähestymistapa mark-kinoihin on mahdollista, ja hy-vin suunniteltuhan on jo puo-liksi toteutettu!

HOROS- KOOPI

OINAS

Nyt menee lujaa! Työssäsi olet tehnyt vaikutuksen taidoillasi ja huhtikuussa sinulle avautuu mahdollisuus joka vie sinut askeleen ylöspäin uralasi. Otat tietenkin tarjotun tehtävän vastaan, sillä se antaa sinulle haastetta ja vastuuta ja ennenkaikkea parhaimmat puolesi pääsevät siinä esille. Uuden työn myötä myös yksityiselämäsi rauhoittuu ja jokohan olisi aika suunnitella jotain pysyvämpää. Tämä kevät on oinaille vakiintumisen ja perhesuunnittelun aikaa. Heittäydy kevään vietäväksi ja anna palaa!

KAKSOSET

Olet paljastanut todellisen kaksohen luonteesi työpaikalla. Muutat mieltäsi kuin tuuliviiri, vaikkei ole edes isoista asioista kyse. Työtoverisi, jotka arvostavat sinua, rupeavat pian muuttamaan käsitystään, ellei jäme-ryyttä ala löytyä. Nyt sinulta odotetaan linjakkuutta.

LEIJONA

Ettei vain ärjähtelevästä leijonasta ole tullut kiltti sylikissa. Kaverisi ovat ihmeissään kun sinua ei enää millään saa saunailtoihin eikä muihin rientoihin. Vaikka oletkin tulisesti rakastunut, ei ole suotavaa elää vain hänelle. Jokainen tarvitsee omaa aikaa, myös rakastettusi ja sinä.

HÄRKÄ

Kevät antaa sinulle yllättävästi voimia, ja jaksat energiallysi piristytää muitakin ympärilläsi. Suosiosi on katossa, ja sinua ollaan ymppäämässä jokaiseen mahdolliseen projektiin. Mutta hei, joskus pitää sanoa myös EI. Vaikka oletkin hyvä, joitain asioita voidaan pyörittää ilman sinuakin.

RAPU

Nyt on aika antaa herkän puolesi nousta esille. On aika nauttia taiteista, juosta kulttuuririennosta toiseen, ja kokea asioita kaikilla aisteilla nauttien. Erityisesti eräs taidenäyttely saa sinut lumoihinsa, ja sinun on aivan pakko käydä se läpi useamman kerran. Anna mennä vaan, ei siinä ole mitään pahaa jos vielä pystyy eläytymään täysillä.

NEITSYT

Nyt kaivataan suunnitelmallisuutta niin työ- kuin yksityiselämään. Sauhuat ihan liikaa ilman selkeää päämäärää. Vaikka se tuntuu hiukan lapselliselta, niin sinun on pakko alkaa asettaa välitavoitteita ja tavoitteita. Usko pois, palkinto odottaa kesän kynnyksellä.

VAAKA

Olet tehnyt hyvää työtä ja uuras- tanut ahkerasti. Vaikka uuras- tuksesi ei tuottanutkaan toivo- maasi tulosta, niin älä vaivu epä- toivoon. Sinun ponnistelusi on huomattu ja niitä arvostetaan suuresti. Tänä keväänä sinun olisi aika antaa enemmän aikaa itsellesi ja loma hyvässä seuras- sa auttaisi panemaan elämäsi järjestykseen. Tsemppiä!

VESIMIES

Juupas-eipäs-leikki kotona ottaa niin sanotusti "piähän". Juttu ei toimi, ja pitkittämällä sitä lisää

vain tuskaasi. Olet antanut jo ties miten monta mahdollisuutta, mutta mikään ei muutu; aasi on aasi vaikka korvista vetäisit. Tiedät kyllä mitä tahdot, ja kenet tahdot. Läpi elämän kestävä rak- kaus- ja toveruussuhde on si- nun, kunhan vain poimit pois kuin kypsän omenan. Hän odot- taa yhteydenottoasi. Älä nyt enää kulje onnesi P.S. Hän pitää ro- seviinistä.

JOUSIMIES

Olet viime aikoina tuntenut itse- si niin väsyneeksi ja niin vanhak- si. Olisikohan kevätväsymystä. Vai johtuuko kaikki pettymyses- täsi rakkauden taistelukentillä. Nyt kannattaisi lähteä kevä- hangille kirmailemaan ja bon- gaamaan rinneravintolaan vas- takkaisen sukupuolen katseita. Se saa sinut piristymään ja an- taa uutta ryhtiä elämällesi.

SKORPIONI

Taidat olla taas rakastunut! Uusi mielenkiintosi kohde ei taida kui- tenkaan olla aivan vapaa sitou- muksista. Nyt kannattaisi painaa jarrut pohjaan ja miettiä haluat- ko kävellä heikoilla jäillä ja upota hyiseen veteen vai jatkatko met- sästystä kuivalla maalla - etsien vapaata riistaa. Sinua odottaa onni lähempänä kuin aavistat- kaan ja se voi olla vain yhden pu- helinsoiton päässä! Nyt tartu luu- riin ja soita sille vapaalle ihmi- selle, joka on sinusta kiinnostu- nut. Hän tulee yllättämään sinut positiivisesti.

KALAT

Olet täysin hurmannut erään vaalean ihmisen. Hän voisi tans- sia kanssasi taivasiin asti. Ai niin, sinähän olet varattu. No, ei sen tarvitse siihen kaatua, tans- siahän voi aina ja toisesta pitää silti. Kristallipallo näyttää että tu- lette keväällä yllättämään kaikki Amerikkalaisella tanssilla. Aske- leet hanksaan ja tulossa on tosi hauskaa aikaa.

KAURIS

Olet säästänyt sääntillisesti rahaa tiettyä tarkoitusta varten. Nyt kun olisi aika toteuttaa unelma, epäröit. HERÄÄ PAHVI! Nyt on aika satsata hyvään oloon. Kyllä se seuraava lama on taas oven takana, ja silloin kitsastelusi on hyväksyttävämpää.

HOROS-KOOPPI

OINAS

Nyt menee lujaa! Työssäsi olet tehnyt vaikutuksen taidoillasi ja huhtikuussa sinulle avautuu mahdollisuus joka vie sinut askeleen ylöspäin uralasi. Otat tietenkin tarjotun tehtävän vastaan, sillä se antaa sinulle haastetta ja vastuuta ja ennenkaikkea parhaimmat puolesi pääsevät siinä esille. Uuden työn myötä myös yksityiselämäsi rauhoittuu ja johonkin olisi aika suunnitella jotain pysyvämpää. Tämä kevät on oinaile vakiintumisen ja perhesuunnittelun aikaa. Heittäydy kevään vietäväksi ja anna palaa!

KAKSOSET

Olet paljastanut todellisen kaksosen luonteesi työpaikalla. Muutat mieltäsi kuin tuuliviiri, vaikkei ole edes isoista asioista kyse. Työtoverisi, jotka arvostavat sinua, rupeavat pian muuttamaan käsitystään, ellei jämäryyttä ala löytyä. Nyt sinulta odotetaan linjakkuutta.

LEIJONA

Ettei vain ärjähdelevästä leijonasta ole tullut kiltti sylkissä. Kaverisi ovat ihmeissään kun sinua ei enää millään saa sauna-iltoihin eikä muihin rientoihin. Vaikka oletkin tulisesti rakastunut, ei ole suotavaa elää vain hänelle. Jokainen tarvitsee omaa aikaa, myös rakastettusi ja sinä.

HÄRKÄ

Kevät antaa sinulle yllättävästi voimia, ja jaksat energiallysi piristytää muitakin ympärilläsi. Suosiosi on katossa, ja sinua ollaan ympäripyöräyttämässä jokaiseen mahdolliseen projektiin. Mutta hei, joskus pitää sanoa myös EI. Vaikka oletkin hyvä, joitain asioita voidaan pyörittää ilman sinuakin.

RAPU

Nyt on aika antaa herkän puolesi nousta esille. On aika nauttia taiteista, juosta kulttuuririenosta toiseen, ja kokea asioita kaikilla aisteilla nauttien. Erityisesti eräs taidenäyttely saa sinut lumoihinsa, ja sinun on aivan pakko käydä se läpi useamman kerran. Anna mennä vaan, ei siinä ole mitään pahaa jos vielä pystyy eläytymään täysillä.

NEITSYT

Nyt kaivataan suunnitelmallisuutta niin työ- kuin yksityiselämään. Sauhuat ihan liikaa ilman selkeää päämäärää. Vaikka se tuntuu hiukan lapselliselta, niin sinun on pakko alkaa asettaa välitavoitteita ja tavoitteita. Usko pois, palkinto odottaa kesän kynnyksellä.

VAAKA

Olet tehnyt hyvää työtä ja uuras- tanut ahkerasti. Vaikka uuras- tuksesi ei tuottanutkaan toivo- maasi tulosta, niin älä vaivu epä- toivoon. Sinun ponnistelusi on huomattu ja niitä arvostetaan suuresti. Tänä keväänä sinun olisi aika antaa enemmän aikaa itsellesi ja loma hyvässä seuras- sa auttaisi panemaan elämäsi järjestykseen. Tsemppiä!

VESIMIES

Juupas-eipäs-leikki kotona ottaa niin sanotusti "piähän". Juttu ei toimi, ja pitkittämällä sitä lisää

vain tuskaasi. Olet antanut jo ties miten monta mahdollisuutta, mutta mikään ei muutu; aasi on aasi vaikka korvista vetäisit. Tiedät kyllä mitä tahdot, ja kenet tahdot. Läpi elämän kestävä rakkaus- ja toveruussuhde on sinun, kunhan vain poimit pois kuin kypsän omenan. Hän odottaa yhteydenottoasi. Älä nyt enää kulje onnesi P.S. Hän pitää ro- seviinistä.

JOUSIMIES

Olet viime aikoina tuntenut itse- si niin väsyneeksi ja niin vanhak- si. Olisikohan kevätväsymystä. Vai johtuuko kaikki pettymyses- täsi rakkauden taistelulentillä. Nyt kannattaisi lähteä keväthangille kirmailemaan ja bon- gaamaan rinneravintolaan vas- takkaisen sukupuolen katseita. Se saa sinut piristymään ja an- taa uutta ryhtiä elämällesi.

SKORPIONI

Taidat olla taas rakastunut! Uusi mielenkiintosi kohde ei taida kui- tenkaan olla aivan vapaa sitou- muksista. Nyt kannattaisi painaa jarrut pohjaan ja miettiä haluat- ko kävellä heikoilla jällillä ja upota hyiseen veteen vai jatkatko met- sästystä kuivalla maalla - etsien vapaata riistaa. Sinua odottaa onni lähempänä kuin aavistat- kaan ja se voi olla vain yhden pu- helinsoiton päässä! Nyt tartu luu- riin ja soita sille vapaalle ihmi- selle, joka on sinusta kiinnostu- nut. Hän tulee yllättämään sinut positiivisesti.

KALAT

Olet täysin hurmannut erään vaalean ihmisen. Hän voisi tans- sia kanssasi taivaisiin asti. Ai niin, sinähän olet varattu. No, ei sen tarvitse siihen kaatua, tans- siahän voi aina ja toisesta pitää silti. Kristallipallo näyttää että tu- lette keväällä yllättämään kaikki Amerikkalaisella tanssilla. Aske- leet hanksaan ja tulossa on tosi hauskaa aikaa.

KAURIS

Olet säästänyt sääntillisesti rahaa tiettyä tarkoitusta varten. Nyt kun olisi aika toteuttaa unelma, epäröit. HERÄÄ PAHVI!. Nyt on aika satsata hyvään oloon. Kyllä se seuraava lama on taas oven takana, ja silloin kitsastelusi on hyväksyttävämpää.

Reippaat latinorytmit soivat korvissani, ympärilläni hikoilee kolmisenkymmentä eri ikäistä naista ja miestä ja me kaikki poljemme kuntopyörillä musiikin tahdittamina eteenpäin. Spinning-tunti on vasta aluillaan ja olemme päättäneet selvitä tästä tunnin mittaisesta rääkistä elävinä.

Vilkaisen seinällä olevaan peiliin: vatsa on tiukkana ja olkapäät alhaalla. Sykkeeni on rasvanpolttotasolla. Naapuri tarkistaa sykemittarista oman sydämensä sykkeen. Edessä polkeva ohjaaja ilmoittaa alamäkeä riittävän vielä minuutin verran, jonka aikaa jokainen polkee reippaasti eteenpäin. Lihakset on saatava lämpimiksi ennen varsinaista urakkaa.

Musiikki vaihtuu tahdiltaan hitaammaksi. "Edessä on kahdeksan minuutin pituinen ylämäki. Ajetaan seisaaltaan ja laitetaan vastus tasolle raskas." Nousen polkemaan jalkojeni varassa ja kierrän edessäni olevasta ruuvista lisää vastusta pyörääni. Minulla on ollut rankka päivä töissä ja muutenkin olo tuntuu nuutuneelta. Tänään taso raskas on varmasti vähemmän vastusta kuin jonain toisena päivänä. En kuitenkaan välitä siitä, sillä päätän itse kuinka paljon vastusta haluan. Spinning on ryhmässä tapahtuva yksilösuoritus, jossa kukaan ei voi vaikuttaa toisen suoritukseen - paitsi innostamalla yrittämään parhaansa tai jopa ylittämään itsensä.

Poljemme ohjaajan käskyjen mukaan vuoroin niin, että reiden etuosat saavat maksii-

Spinnaten kohti kevättä

mikuormituksen, vuoroin takapuoli pitkällä takana vatsalihaksia jännittäen. Loppua kohti mäki tulee jyrkemmäksi. Ohjaaja käskee kiertämään vastuksen tasolle erittäin raskas. Tahti hidastuu entisestään. Istumme välillä satulalle ja välillä poljemme seisaaltaan. "Ylös - alas - ylös - alas! Huippu näkyy jo, enää viimeiset parikymmentä metriä ja sitten tulee alamäki."

Alamäessä vastus vapautetaan kokonaan ja minuutin verran poljetaan nopeasti musiikin tahdissa rullaten. Jokaisen ylämäen tai spurtin (poljetaan täysillä eteenpäin - kyse on elämästä ja kuolemasta!) jälkeen palaudutaan polkemmalla ilman vastusta. Näin saadaan hengitys tasaantumaan ja lihakset palautumaan seuraavaa koetusta varten. Alamäessä juodaan myös kulaus vettä mukana olevasta pullostasta. Spinning-tunnilla poltetaan paljon kaloreita ja nestehukka on valtava. Suurimmat hikivirrat kerätään mukana olevaan pyyhkeeseen.

Monet kysyvät minulta mitä järkeä on mennä polkemaan fillarilla kuntosalille - sehän on tylsää ja typerää, kun ulkonakin voi pyöräillä. Kesällä pyöräilen työmatkat mennen tullen eikä mieleenikään tulisi mennä ajamaan kuntopyörää salille. Syksyn viimoissa, talven pakkasissa ja kevään liukkailla ei työmatkapyöräily kuitenkaan ole mielekästä. Silloin spinning tarjoaa vaihtoehdon pyöräillä

lämpimästi. Se on myös vaihtoehto aerobicille, jos ei halua tehdä monimutkaisia liikesarjoja. Spinnaamalla saa pudotettua liikakiloja melkein huomaamatta, kunhan vain muistaa käydä tunneilla säännöllisesti. Aerobisena liikuntalajina se parantaa hapenotto-kykyä ja sopii esimerkiksi mainiosti kuntosaliharjoittelun vastapainoksi.

Spinning sopii kaiken ikäisille ja kaiken kuntoisille, koska jokainen säätää itse pyöränsä vastuksen ja määrää näin kuinka raskaaksi tunti muodostuu. Spinning-tunteja on erilaisia: rasvanpolttotunteja, teho- ja tekniikka -tunteja, mäki / intervalli -tunteja jne. Kun aloittaa harrastuksen, kannattaa mennä ensimmäiset kerat aloittelijoille tarkoitetuille tunneille, joilla pääsee tutuksi tunnin kulun ja oman pyöräilykuntonsa kanssa.

Puolen vuoden spinnaamisen jälkeen odotan innokkaasti sitä hetkeä, kun ensimmäisen kerran hyppään fillarin selkään ja poljen raikkaassa aamukasteessa töihin. Seuraavan puolen vuoden ajan tulenkin polkemaan ulkoilmassa - aina syksyn viimoihin saakka.

Verkostomarkkinointi on myyntitapa, jossa tuotteiden markkinoinnin hoitaa itsenäisistä jälleenmyyjistä koostuva verkosto. Verkostomarkkinointiyrityksellä ei ole kiinteää myyntipaikkaa, vaan kauppa käydään tuttavien kotona, työpaikoilla, hyväntekeväisyystilaisuuksissa jne.

Verkostomyyjä on yleensä markkinoimansa tuotteen käyttäjä, joka suosittelee ja välittää sitä pienelle asiakaspiirille ja kouluttaa jälleenmyynnistä kiinnostuneet asiakkaansa tekemään samoin. Nämä kouluttavat edelleen omia asiakkaitaan jälleenmyyjiksi ja luovat siten omaa verkostoaan.

Verkostomyyjän ansiot muodostuvat yleensä tuotteen myynnistä saatavasta tuotosta ja hänen hankkimiansa uusien jälleenmyyjien myynnistä maksettavista palkkioista.

Verkostomarkkinoinnista ei ole omaa lainsäädäntöä, vaan siihen sovelletaan mm. kuluttajasuojalain markkinointi-, tavaran-, kauppa- ja kotimyyntisäännöksiä, sopimattomasta me-

nettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain ja rahankeräyslain säännöksiä.

Mietittävä ennen verkostomyyjänä aloittamista: mitä aloitusmaksulla saa? Kenen kanssa asioin, mikä ja mistä on pääyritys? Onko ostopakkoa? Millainen on tuotteen kysyntä? Mitä edellytetään palkkioiden saamiseksi?

VERKOSTO-MARKKINOINTI

Miten erota myyjän tehtävästä?

Jälleenmyyjäksi ryhtyminen edellyttää yleensä aloituspakkauksen hankkimista. Aloituspakkaukseen sisältyy useimmiten tuotenäytteitä, myyntiopas, myyntityössä tarvittavia esitteitä ja lomakkeita sekä henkilökohtaista koulutusta. Siitä perittävän maksun on vastattava paketin sisällön arvoa.

Palkkiota ja/tai bonuksia saa hankkimiansa uusien jälleenmyyjien ja heidän hankkimiansa uusien jälleenmyyjien myynnistä. Itse ja hankitut jälleenmyyjät muodostavat alaspäin laajenevan verkoston. Myyntikatteesi on tuotteiden myyntihinnan ja hankintahinnan välinen erotus.

Jos verkostossa on ennestään tuttaviasi, mieti, kuinka päällekkäisiä tuttavapiirinne ovat eli kilpailetteko samoista asiakkaista. Todennäköisesti mukaan tulee kuitenkin monia sellaisiakin, jotka ryhtyvät verkostomyyjiksi vain ostaakseen itselleen tuotteita edullisesti tai jotka lopettavat pian toimintansa.

On huolellisesti selvitettävä, ovatko esitetyt ansiolaskelmat realistisia sekä ansioiden määrän että niiden kehittymisnopeuden suhteen! Esi-tetäänkö niissä brutto- vai nettoansio? Paljonko ovat jälleenmyyjien ansiot keskimäärin?

Sitoutuminen verkostomyyjäksi

Verkostomyyjäksi ryhtymisen tarkoituksena ei ole, että keräät varastoa itsellesi. Varmista, ettei myyjäsopimuksessa vaadita

sinua ostamaan enempää tavaraa kuin kykenet myymään. Tarkista, onko riski siitä, että asiakas palauttaa tavaraa sinulle vai pääyrittäjäkselle.

Ehdoissa on oltava selvitys menettelystä, jolla jälleenmyyjä voi luopua tehtävästään. Irtisanomisaika ei saa olla kohtuuttoman pitkä.

Ostajan oikeuksista

Kuluttajalla on oikeus peruuttaa kotimyyntissä tehty kauppa seitsemän päivän kuluessa. Peruutusaika lasketaan siitä, kun kuluttaja on saanut sekä tavarat että kotimyyntiasiakirjan. Ostaja ei menetä peruutusoikeuttaan sen takia, että hän avaa pakkauksen ja tutkii tavaraa tavanomaisin keinoin. Kauppahinta on palautettava hänelle kokonaisuudessaan. Jälleenmyyjänä olet asiakkaillesi vastuussa myös siitä, että tuotteiden palautus, vaihto tai hinnanalennus tapahtuu sujuvasti. Varmista, että pääyrittäjäksellä on toimivat järjestelmät tuotevirheiden varalta.

Tuotteen myyjänä olet vastuussa siitä, että ostajan saamat tiedot ovat riittävät ja paikkansapitävät. Kaikessa kuluttajiin kohdistuvassa markkinoinnissa on noudatettava kuluttajansuojalain markkinointisäädöksiä ja tuoteturvallisuuslakia. Lisäksi myytävistä tuotteista voi olla erityissäädöksiä esim. lääkelaki, elintarvikelaki, perusaineasetus, kosmetiikkaasetus tai leluasetuksen määräykset.

Viranomaiset

Useat verkostoyritykset edellyttävät, että myyjät toimivat omalla nimellä perustamatta toiminimeä tai yhtiötä. Kyse on kuitenkin yritystoiminnasta. Pienelläkin myyntimäärällä aloittavan on otettava huomioon verovelvollisuus, kirjanpito-velvollisuus ja pakolliset eläkevakuutusmaksut. Yrittäjäksi voi ryhtyä oman työn ohella, työttömyyden aikana tai täysipäiväisesti. Huomioitava kuitenkin, että työttömyyskorvausta ei saa, jos ryhtyy täysipäiväiseksi yrittäjäksi.

Yritystoimintaa aloittavan on ilmoitauduttava ennakko-verovelvolliseksi ja tehtävä verovirastolle aloittamisilmoitus odotettavissa olevan myynnin määrästä riippumatta. Myynti on arvonlisäveron alaista, jos liikevaihto ylittää 50 000 markkaa vuodessa.

Työttömyysturva

Työttömyysturvan maksaminen katkeaa, jos yritystoiminnan vuoksi olet estynyt ottamaan vastaan kokopäiväistä palkkatyötä. Jos olet työttömänä ja aiot ryhtyä aktiiviseksi verkostomyyjäksi, sinun kannattaa tiedustella työvoimatoimistosta sen vaikutusta työttömyysturvaasi.

Eläkevakuutus

Eläketurvansa varmistaakseen yrittäjän on useimmiten otettava pakollinen yrittäjäeläkevakuutus.

Ja lopuksi

Jos verkostoon liittyviltä ei edellytetä tuotteiden ostamista eikä myymistä, ole varuillasi!

Harkitse rauhassa, tilaisuus ei katoa yhdessä yössä. Kysele yhtiöstä, tuotteista, markkinointimahdollisuuksista, aloitusmaksuista, tuotepalautuksista, ansiomahdollisuuksista. Pyydä kaikki tiedot kirjallisina, keskustele muiden jälleenmyyjien kanssa. Tarkista saamasi tiedot.

Lisätietoja ja neuvoja saat:

- Kunnallisista kuluttajaneuvonnoista
- Suomen Suoramarkkinointiliitto ry:stä
- Elinkeinoasiamiehiltä, uusyrityskeskuksista
- Verotoimistoilta
- Työvoimatoimistoilta
- Eläkevakuutusyhtiöiltä

Lyhennelmä Kuluttajaviraston julkaisemasta "Tietoa verkostomarkkinoinnista, Elokuu 1997."